

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi julkisesti tuetuista vienti- ja alusluotoista sekä korontasauksesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki julkisesti tuetuista vienti- ja alusluotoista sekä korontasauksesta. Lain tarkoituksena on turvata suomalaisten vientiyriyten kilpailuedellytykset ottamalla käyttöön pysyvä luottomuotoinen vienninrahoitusjärjestelmä. Suomen Vientiluotto Oy voisi lain voimaantulon jälkeen myöntää Finnvera Oyj:n varainhankintaan perustuvaa OECD-ehtoista luottomuotoista vienninrahoitusta Suomen Vientiluotto Oy:n nykyisen korontasaustoitinnan lisäksi. Lakiin ehdotetaan otettavaksi myös korontasausta koskevat säännökset, jotka pääosaltaan säilyisivät muuttumattomina. Julkisesti tuettujen vienti- ja alusluottojen korontasauksesta annettu lakiin ehdotetaan samalla kumottavaksi. Lisäksi ehdotetaan luottomuotoisen vienninrahoituksen käyttöönotosta aiheutuvia muutoksia Suomen Vientiluotto Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annettuun lakiin.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettavaksi valtion erityisrahoitusyhtiöstä annettua lakia. Finnvera Oyj:n varainhankintaan liittyvää lainojen ja lainaohjelmien valtion takauksen enimmäisvaluutta nostettaisiin 3,1 miljardista eurosta 5,0 miljardiin euroon. Sen lisäksi valtion takausvastuu kattaisi lainojen ja lainaohjelmiin sisältyvien lainojen korot sekä riskin suojaamiseksi tehdyt tarvittavat koron- ja valuutanvaihtosopimukset sekä muut vastaavat suojausjärjestelyt. Lakiin ehdotetaan myös säännöstä, jonka mukaan Finnvera Oyj voisi saada varainhankinnan turvaamiseksi valtion myöntämiä lyhytaikaisia lainoja, jos rahoitusmarkkinoiden häiriöt estävät varainhankinnan kohtuullisilla ehdoilla.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 JOHDANTO.....	3
2 NYKYTILA.....	3
2.1 Lainsäädäntö ja käytäntö.....	3
2.2 Kansainvälinen vertailu.....	4
2.3 Nykytilan arviointi.....	7
3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	7
3.1 Tavoitteet.....	7
3.2 Keskeiset ehdotukset.....	8
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	10
4.1 Taloudelliset vaikutukset.....	10
4.2 Organisatoriset vaikutukset.....	11
4.3 Yritysvaikutukset.....	11
5 ASIAN VALMISTELU.....	12
6 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ.....	12
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	13
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	13
1.1 Laki julkisesti tuetuista vienti- ja alusluotoista sekä korontasauksesta.....	13
1 luku. Yleistä.....	13
2 luku. Luottomuotoinen vienninrahoitus.....	14
3 luku. Korontasausta koskevat säännökset.....	16
4 luku. Erinäiset säännökset.....	17
5 luku. Voimaantulo.....	20
1.2 Laki Suomen Vientiluotto Oy-nimisestä yhtiöstä annetun lain muuttamisesta.....	20
1.3 Laki valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain muuttamisesta.....	21
2 TARKEMMAT SÄÄNNÖKSET JA MÄÄRÄYKSET.....	24
3 VOIMAANTULO.....	24
LAKIEHDOTUKSET.....	25
1. Laki julkisesti tuetuista vienti- ja alusluotoista sekä korontasauksesta.....	25
2. Laki Suomen Vientiluotto Oy -nimisestä yhtiöstä annetun lain muuttamisesta.....	30
3. Laki valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain muuttamisesta.....	31
LIITE.....	33
RINNAKKAISTEKSTIT.....	33
2. Laki Suomen Vientiluotto Oy -nimisestä yhtiöstä annetun lain muuttamisesta.....	33
3. Laki valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain muuttamisesta.....	35

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Pankkien mahdollisuudet pitkäaikaisten vientiluottojen myöntämiseen ovat rahoitusmarkkinakriisin jälkeisessä tilanteessa heikentyneet. Nykyinen EU:n velkakriisi ja Yhdysvaltojen epävarma taloustilanne ovat edelleen vaikeuttaneet rahoitusmarkkinoiden toimintaa. Vallitsevassa markkinatilanteessa viennin edellyttämä pitkäaikainen rahoitusmarkkina toimii puutteellisesti. Koska vienninrahoitus on pankeille matalatuottoista toimintaa, pankin pitkäaikaiset varat kohdennetaan mieluummin paremmin tuottavaan toimintaan.

Rahoituslaitoksia koskeva uusi Basel III-ehdotus ja siihen liittyvät EU:ssa vireillä olevat sääntelyt vaikeuttavat jo nyt pitkäaikaisen rahoituksen saatavuutta ja nostavat sen hintaa, koska pankit joutuvat jo luoton myöntöhetkellä ottamaan huomioon myöntämiensä luottojen laina-aikana voimaantulevat uudet tiukennetut vakavaraisuus- ja muut säännökset.

Tässä vaikeutuneessa markkinatilanteessa on tärkeää, että suomalaisten vientiyriyten kilpailuedellytykset turvataan ottamalla käyttöön pysyvä luottomuotoinen vienninrahoitusjärjestelmä. Keskeisissä Suomen kilpailijamaissa, kuten Ruotsissa ja Saksassa vientiyriyksillä on jo tällä hetkellä käytössään luottomuotoista vienninrahoitusta. Molemissa maissa on lisäksi käytössä kilpailukyinen markkinaehtoinen rahoitus.

Kesäkuussa 2011 hyväksytyssä hallitusohjelmassa todetaan, että ”lisätään vienninrahoituksen mahdollisuuksia riskinottoon ja otetaan käyttöön pysyvä, kansainvälisesti kilpailukyinen, Finnveran varainhankintaan perustuva vienninrahoitusmalli, jonka varainhankinnalla on lakiin perustuva maksuton valtioneuvoston takaus.”

2 Nykytila

2.1 Lainsäädäntö ja käytäntö

Suomen julkisesti tuettu vienninrahoitusjärjestelmä perustuu Taloudellisen yhteistyön

ja kehityksen järjestössä (Organisation for Economic Cooperation and Development, OECD) sovittuihin periaatteisiin sekä EU:n lainsäädäntöön. Vientiluottoja koskevassa OECD:n järjestelyssä (Arrangement on Officially Supported Export Credits), jäljempänä vientiluottosopimus, määrätään julkisesti tuetuista vientiluotoista. Euroopan unionin alueella vientiluottosopimus on saatettu voimaan neuvoston päätöksellä, joten se on Euroopan unionissa oikeudelliselta luonteeltaan jäsenvaltioita sitovaa oikeutta. Voimassa oleva päätös on vuodelta 2001. Vuoden 2011 keväällä on sovittu uudesta neuvoston ja Euroopan parlamentin päätöksestä, joka ei kuitenkaan vielä ole tullut voimaan.

Suomen vienninrahoitusjärjestelmä koostuu yhtäältä Suomen Vientiluotto Oy:n (Vientiluotto) hallinnoimasta OECD-ehtoisten vienti- ja alusluottojen korontasauksesta sekä toisaalta Finnvera Oyj:n (Finnvera) myöntämistä valtion vientitakuista. Suomessa ei ole ollut käytössä ennen vuonna 2008 alkanutta rahoituskriisiä luottomuotoista vienninrahoitusjärjestelmää sen jälkeen, kun vanha Vientiluotto sulautettiin vuonna 1997 Leonia Pankki Oyj:hin.

Vientitakuujärjestelmästä säädetään laissa valtion vientitakuista (422/2001) sekä laissa valtioneuvoston rahastosta (444/1998). Lisäksi vientitakuutoimintaan liittyy valtion erityisrahoitusyhtiönä toimivan Finnvera Oyj:n toimintaa koskeva laki valtion erityisrahoitusyhtiöstä (443/1998). Vientitakuujärjestelmästä määrätään myös OECD:n vientiluottosopimuksessa. Vientitakuulain mukaan vientitakuu- ja suojautumisjärjestelyjen yhteenlaskettu vastuu saa olla enintään 12 500 miljoonaa euroa. Vientitakuulain tarkoittama kirjanpidollinen vastuu oli vuoden 2011 kesäkuun lopussa 8,0 miljardia euroa.

OECD-ehtoisten vienti- ja alusluottojen korontasausjärjestelmää koskevat määräykset perustuvat OECD:n vientiluottosopimuksen ja EU:n antamien ohjeiden lisäksi lakiin Suomen Vientiluotto Oy:stä (1136/1996), lakiin julkisesti tuettujen vienti- ja alusluottojen korontasauksesta (1137/1996, jäljempänä korontasauslaki, työ- ja elinkeinoministeriön

asetukseen korontasauksesta (1044/2005) sekä työ- ja elinkeinoministeriön sitoumukseen korontasauksesta.

Korontasauslain sisältämää enintään 5,0 miljardin euron myöntämisvaltuutta on jatkettu vuoden 2011 alusta vuoden 2015 loppuun. Vientiluotto hallinnoi toimintaa valtion puolesta. Yhtiö tekee suomalaisen vientikauppojen tai kotimaisten alushankintojen rahoitukseen liittyviä korontasaus-sopimuksia järjestelmään liittyneiden luotto- ja rahoituslaitosten kanssa.

Korontasausjärjestelmä toimii siten, että ostajan valittua suomalaisia tuotteita tai palveluja koskevan kaupan rahoittamiseksi CIR-korkoon (Commercial Interest Reference Rate, CIR-korko) sidotun kiinteäkorkoisen OECD-ehtoisen luoton, pankki tekee Vientiluoton kanssa korontasaus-sopimuksen ja antaa ostajalle korontasausluoton. CIR-korko on OECD:n kuukausittain noteeraama OECD:n vientiluottosopimuksen mukainen kiinteä korko. Korontasaus-sopimuksen mukaisesti pankki maksaa valtiolle kiinteää CIR-korkoa ja valtio maksaa pankille vaihtuvaa yleensä kuuden kuukauden viitekorkoa lisättyinä enintään 0,5 prosenttiyksikön suuruisella marginaalilla. Kun edellä mainittujen korkojen erotus (CIR-korko – vaihtuva korko lisättyinä marginaalilla) on negatiivinen, valtio maksaa erotuksen pankille korkotukena, ja kun erotus on positiivinen, pankki maksaa erotuksen valtiolle korkohyvityksenä.

Vientisektorin vaikeuksista huolimatta Vientiluoton eri vaiheissaan oleva korontasausarjouskanta oli syyskuun 2011 lopussa yhteensä noin 4,2 miljardia euroa ja korontasaus-sopimuskanta noin 1,7 miljardia euroa. Korontasaus-toiminnan laissa asetetun viiden miljardin limiitistä oli vastaavana ajankohtana käytössä 3,0 miljardia euroa.

Edellä mainittujen rahoitusvälineiden lisäksi käytössä on ollut rahoitusmarkkinakriisin aikana vuosina 2009—2011 väliaikainen valtion varainhankintaan perustuva vientiluottojen jälleerahoitusmalli, johon valtion talousarvion momentilla 32.30.80 (lainat Suomen Vientiluotto Oy:n jälleerahoitus-toimintaan) on 2,5 miljardin valtuus. Mallia sovelletaan hankkeisiin, jotka on saatettu vi-reille 30.6.2011 mennessä ja joita koskevan

vientiluoton jälleerahoituksen myöntämispäätöksen Vientiluotto on tehnyt viimeistään vuoden 2011 loppuun mennessä.

Jälleerahoitusmallissa Vientiluotto jälleerahoittaa koti- tai ulkomaisten luotto- ja rahoituslaitosten suomalaiseen pääomatavaraviintiin järjestämiä ostajaluottoja OECD-ehdoin. Jälleerahoitus on toteutettu valtion Vientiluotolle lainaamalla varoilla. Lainan maksatus tapahtuu samassa aikataulussa kuin Vientiluoton myöntämä jälleerahoitus. Jälleerahoituksen ehtona on Finnveran vientitakuu. Jälleerahoitusmallissa ostajaluoton järjestävän pankin edellytetään täyttävän riittävät vakavaraisuutta ja taloudellista toimintakykyä koskevat vaatimukset. Jälleerahoituksesta säädetään korontasauslain 1 a §:ssä. Sen mukaan Vientiluoton toimiessa korontasausluoton jälleerahoittajana korontasaus-sopimukset voidaan tehdä Vientiluoton päätöksinä. Korontasaus-ta koskevia säännöksiä on noudatettu soveltavin osin jälleerahoituksessa. Lisäksi valtion talousarviossa ja Vientiluotolle myönnetyn lainan irrotuspäätöksessä on annettu määräyksiä yhtiön jälleerahoitustoiminnan periaatteista.

Syyskuun 2011 lopussa Vientiluoton eri vaiheissaan olevien jälleerahoitusluottotarjousten yhteisarvo oli 3,3 miljardia euroa ja jälleerahoitus-sopimuksia oli tehty noin miljardin euron arvosta. Vientiluoton 30.6.2011 mennessä vastaanottamien jälleerahoitushakemusten arvo on yhteensä 7,8 miljardia euroa. Jälleerahoituspäätöksiä voidaan tehdä vuoden 2011 loppuun saakka, mutta on ilmeistä, että 2,5 miljardin euron enimmäisvaltuus ei riitä. Vienninrahoitus-toiminnassa on kuitenkin tyypillistä, että vain osa tarjousista johtaa varsinaiseen korontasaus- tai jälleerahoitus-sopimukseen.

2.2 Kansainvälinen vertailu

Ruotsi, AB Svensk Exportkredit

Ruotsin valtion omistaman AB Svensk Exportkreditin (publ) (SEK) tehtävänä on tarjota kilpailukykyisiä rahoitusratkaisuja Ruotsin vientiteollisuudelle. SEK rahoittaa sekä viejiä että vientikauppoja. Yhtiön toiminnasta vastaa valtiovarainministeriö ja se toimii kaupallisista perusteista. SEK:n lainakanta oli

vuoden 2010 lopussa 23,9 miljardia euroa ja tase 37,3 miljardia euroa. Yhtiö on erittäin vahvasti pääomitettu ja se hankkii varansa kansainvälisiltä rahoitusmarkkinoilta vahvojen luottoluokitustensa turvin (Moody's: Aa1 ja S&P: AA+). Yhtiön palveluksessa oli vuoden 2010 lopussa 235 henkilöä.

SEK:n vienninrahoitus perustuu jälleena-rahoitukseen, jossa SEK rahoittaa pankkien tekemiä vientiluottoja ja siirtää ne omaan taaseeseensa. Pankit saavat valtiolta CIRR-korkoisissa luotoissa 0,25 %:n vuotuisen palkkion laskettuna ulkona olevalle luoton määrälle. SEK hallinnoi palkkiota vastaan Ruotsin valtion lukuun julkisesti tuettujen vientiluottojen ja sekaluottojen järjestelmää, niin sanottua S-järjestelmää (S-System). Toiminta perustuu Ruotsin valtion ja yhtiön väliseen sopimukseen, jonka mukaan valtio sitoutuu korvaamaan vuosineljänneksittäin jälkikäteen järjestelmän aiheuttamat kustannukset SEK:lle ja SEK puolestaan sitoutuu hankkimaan tarvittavat varat toimintaa varten mahdollisimman alhaisin kustannuksin ja riskein. Valtio korvaa yhtiölle kaikki järjestelmän aiheuttamat korkoerot, rahoituskulut ja valuuttakurssierot. Järjestelmän tuottaessa ylijäämää, SEK tilittää ylijäämän valtiolle. Yhtiö antaa vuosittain Ruotsin hallitukselle selvityksen S-järjestelmän alaisesta toiminnasta.

Ruotsin valtio on huolehtinut siitä, että SEK on pystynyt myös finanssikriisin aikana tarjoamaan ruotsalaisille viejille kilpailukyisiä viennin rahoitusratkaisuja. SEK:n pääomaa vahvistettiin ja sen likviditeetistä huolehdittiin, joten kriisi ei aiheuttanut ongelmia SEK:n varainhankinnalle. Lisäksi joulukuussa 2008 hallitus antoi SEK:lle likviditeettifasilitaatin, jonka suuruus oli noin 9,7 miljardia euroa, sekä mahdollisuuden valtion takauksiin vuoden 2009 omaa varainhankintaansa varten.

Saksa, KfW IPEX-Bank GmbH

Saksan valtion KfW IPEX-Bank GmbH (KfW IPEX) on valtion omistaman erityisrahoitusyhtiön KfW:n tytäryhtiö. KfW IPEX yhtiöitettiin EU:n komission vaatimuksesta KfW-ryhmästä vuonna 2008. Sen tarkoituksena on tarjota keskipitkiä ja pitkiä luottoja

viennin rahoittamiseksi, infrastruktuurin kehittämiseksi sekä ympäristön ja ilmaston suojelemiseksi. Yhtiön lainakanta oli vuoden 2010 lopussa 29,5 miljardia euroa, tase 23,8 miljardia euroa ja uudet sitoumukset 9,3 miljardia euroa. KfW IPEX:in Moodys-luokitus on Aa3 ja S&P-luokitus AA. Yhtiöllä oli vuoden 2010 lopussa 512 työntekijää.

KfW IPEX:in tuotteita ovat markkinaehtoiset ja julkisesti tuetut vientiluotot, projektirahoitus, yritysluotot, investointien ja kaupan rahoitus, syndikoidut luotot, strukturoitu rahoitus, neuvontapalvelut sekä johdannaiset. Yhtiö hallinnoi CIRR-luottoja yhteistyössä Ausfuhkredit-Gesellschaft mbH:n (AKA) kanssa.

KfW IPEX hankkii rahoituksensa markkinahintaan emoyhtiöltään ilman valtion takausta. Yhtiö toimii markkinaehtoisesti Saksan pankkilainsäädännön mukaisesti. CIRR-korkoon sidotut luotot siirretään KfW:n taaseeseen ja rahoitetaan suoraan sen toimesta.

Norja, Eksportfinans ASA

Vientiluottotajana Norjassa toimii Eksportfinans ASA (Eksportfinans), jonka omistajia ovat norjalaiset ja ulkomaiset Norjassa toimivat pankit sekä Norjan valtio, jolla on 15 prosentin omistusosuus yhtiöstä.

Yhtiön tarkoituksena on tarjota vientihankkeille pitkäaikaista, kilpailukykyistä rahoitusta. Eksportfinans tarjoaa julkisesti tuettuja kiinteäkorkoisia (CIRR) vientiluottoja sekä markkinaehtoisia vaihtuva- ja kiinteäkorkoisia luottoja. Yhtiö toimii kaupallisista perusteista ja hankkii varansa kansainvälisiltä rahoitusmarkkinoilta luottoluokitustensa turvin (Moody's-luokitus Aa3 ja S&P -luokitus AA) ilman Norjan valtion takausta. Yhtiö on Norjan luottolaitoslain alainen erityisluottolaitos. Eksportfinansin lainakanta oli vuoden 2010 lopussa 27,5 miljardia euroa. Lainakannasta kaupallisia vientiluottoja, kuntalainoja ja valtion tukemia lainoja oli kutakin noin kolmannes. Yhtiön palveluksessa oli noin 100 henkeä.

Eksportfinans hoitaa CIRR-luotonantoa valtion agenttina, mikä perustuu kauppa- ja teollisuusministeriön kanssa tehtyyn sopimukseen vuodelta 1999, niin sanottu 108-sopimus (108 Agreement). Sopimuksen pe-

rusteella valtio vastaa CIRR-luotonannon korko- ja valuuttariskistä, mikä turvaa Eksportfinansille toiminnon aiheuttamat kustannukset ja kohtuullisen palkkion tehtävän hoitamisesta. Jos toiminto tuottaa ylijäämää, se tilitetään jälkikäteen valtiolle ja päinvastaisessa tapauksessa valtio korvaa jälkikäteen tappion Eksportfinansille. Kaikki 108-sopimukseen liittyvä ottolainaus on hyväksyttävä kauppaja teollisuusministeriössä. Sopimus on voimassa toistaiseksi.

Finanssikriisin iskiessä Eksportfinans sai Norjan valtiolta mahdollisuuden noin 6 miljardin euron luottoon vuoden 2010 loppuun asti, mikäli rahoitusta ei olisi ollut saatavissa markkinoilta. Tätä sitoumusta ei kuitenkaan ollut tarpeen käyttää, mutta se toimi turvana vaikeassa tilanteessa.

Itävalta, Die Oesterreichische Kontrollbank Aktiengesellschaft

Itävallassa toimii Die Oesterreichische Kontrollbank Aktiengesellschaft (OeKB), joka on yksityinen pankkien omistama vientiin ja pääomamarkkinoihin liittyviä rahoituspalveluja tarjoava yhtiö. OeKB toimii Itävallan vienti- ja investointitakuulaitoksena ja viennin rahoittajana. Yhtiön vastuuministeriö on valtiovarainministeriö, joka tekee pienetkin takuupäätökset. Yhtiön Moody's -luokitus on Aaa ja S&P -luokitus AAA. Yhtiössä oli 385 työntekijää vuonna 2009.

OeKB ei kilpaile pankkien kanssa eikä myönnä suoria luottoja yrityksille. Se myöntää jällelenrahoitusta pankeille, jotka myöntävät vientiluottoja tai viennin valmistusaikaisesta rahoitusta Itävallan viennin rahoittamiseksi tai jotka rahoittavat itävaltalaisen yritysten ulkomaille tekemiä pääomasijoituksia. Yhtiön jällelenrahoituskanta oli 33,2 miljardia euroa vuoden 2010 lopussa.

OeKB:n varainhankinta perustuu valtion takaukseen, josta OeKB maksaa palkkiota. Palkkion taso ei ole julkinen. Yhtiö sopii vienninrahoituksen varainhankintapolitiikasta valtiovarainministeriön kanssa. Jällelenrahoitusluottoja myönnetään yleensä sekä vaihtuvilla että kiinteillä markkinakoroilla. Vaihtuvan koron OeKB määrittää kolmeksi kuukaudeksi kerrallaan, ja se perustuu OeKB:n oman varainhankinnan kustannukseen. Jäl-

leenrahoitetut vientiluotot noudattavat OECD:n vientiluottosopimuksen ehtoja.

Finanssikriisin alkaessa vuoden 2008 lopussa OeKB joutui lopettamaan rahoituksen tarjoamisen kiinteällä korolla. Kiinteäkorkoinen rahoitus otettiin uudelleen käyttöön joulukuussa 2009. Itävallassa ei ole ollut normaalisti tarjolla CIRR-korontasausta tai jällelenrahoitusta CIRR-korolla. Finanssikriisitoinena Itävalta avasi mahdollisuuden tarjota niitä koeluontoisesti ensin vuoden 2010 loppuun. Vuonna 2010 järjestelyä päätettiin jatkaa vuoden 2011 loppuun.

Yhdysvallat, Export-Import Bank of the United States

Export-Import Bank of the United States (Ex-Im Bank) myöntää vientitakuuta ja rahoitusta viennin tukemiseksi. Ex-Im Bank on valtion omistama laitos, jonka toiminta tähtää itsekannattavuuteen. Sen tehtävä on luoda ja säilyttää työpaikkoja USA:ssa. Laitoksen vastuukanta oli 52 miljardia euroa syyskuussa 2010. Ex-Im Bankissa työskenteli vuonna 2009 377 henkeä.

Ex-Im Bankin tuotteita ovat vakuutus- ja takaustyyppiset instrumentit, käyttöpääomarahaus ja CIRR-korkoiset vientiluotot. Päätuote vastaa Finnveran pankeille myönnettävää ostajaluottotakuuta ja se on muodoltaan omavelkainen takaus, joka kattaa 100 prosenttia kaikista riskeistä. Takuu on siten erittäin hyvä tuote pankkien näkökulmasta katsottuna.

Ex-Im Bank pyrkii käyttämään takuita mieluummin kuin suoria luottoja, koska USA:ssa pidetään tärkeänä, että pankkisektori toimii vientiluottojen järjestäjänä. Rahoituskriisin takia luottotuotteen kysyntä kasvoi, kun pankkien varainhankintakustannukset kohosivat. Kesällä 2009 Ex-Im Bank otti käyttöön niin sanotun ”take out option” (siirtomalli) takaustuotteessaan, jolloin pankki voi myydä vientiluottonsa Ex-Im Bankille luoton takaisinmaksuaikana. Edellä kuvatusta optiosta pankki maksaa vaatimattoman vuosimaksun sekä merkittävämmän lisämaksun, mikäli optio otetaan käyttöön. Optio on käytössä kaikille dollarimääräisille, vaihtuvakorkoisille Ex-Im Bankin takaamille keskipitkille ja pitkäaikaisille luotoille. Näin pankki voi kirjata

vientiluotot lyhytaikaisemmiksi lainoiksi ja rahoittaa pitkäaikaisen antolainauksen lyhyemmällä ottolainauksella. Ex-Im Bankin mukaan option käyttö on jäänyt erittäin vähäiseksi. Pankki onkin päättänyt keskeyttää siirtomallin tarjoamisen toistaiseksi.

Ex-Im Bank saa tarvitsemansa rahoituksen suoraan Yhdysvaltain valtiovarainministeriöstä (US Treasury). Pankki ei ole suoraan osa valtion budjettitaloutta, mutta kongressi ja Yhdysvaltain valtiovarainministeriö valvovat tiukasti sen toimintaa. Pankin toimintaa sääntelee ”Federal Credit Reform Act”, jonka mukaan USA:n hallitus budjetoit varoja laistensa hallinnoimiin luotto-ohjelmiin.

2.3 Nykytilan arviointi

Rahoitusmarkkinoiden kireä tilanne on vaikeuttanut pankkien edellytyksiä myöntää pitkäaikaisia vientiluottoja. Nykyinen Euroopan unionin velkakriisi ja Yhdysvaltain epävarma taloustilanne ovat edelleen omiaan vaikeuttamaan rahoitusmarkkinoiden toimintaa. Pitkäaikainen vienninrahoitus toimii nykyisessä markkinatilanteessa puutteellisesti. Tämä haittaa erityisesti pääomatavaravienttiä.

Teknologiategollisuus on tuonut julki huolensa suomalaisen viennin julkisen rahoituksen huonosta kilpailukyvästä verrattuna keskeisiin Suomen kilpailijamaihin (erityisesti Ruotsi ja Saksa), joissa vientiluottolaitokset tarjoavat luottomuotoista vienninrahoitusta CIR-korolla ilman lisäkustannuksia. Varsinkin SEK, mutta myös KfW IPEX ovat erittäin vahvoja myös markkinaehtoisessa vienninrahoituksessa. Pankkien ottolainauksen perustuvalla korontasausluotolla päästään Suomessa vain poikkeustapauksessa vastaaviin tasoihin.

Työ- ja elinkeinoministeriön asettama ”Vienninrahoitus 2011” -työryhmä arvioi, että nykytilanteessa Suomen vientitakuisiin ja korontasauksen perustuva järjestelmä ei tarjoa tasavertaista rahoituksellista asemaa suhteessa kilpailijamaihin. Työryhmän esityksen mukaan vientisektorin toimintaedellytysten turvaamiseksi Suomessa tulee ottaa käyttöön luotonantoon perustuva pitkäaikaisen vienninrahoituksen pysyväluontoinen järjestelmä, joka korvaa rahoitusmarkkinakriisin aikana

käytössä olleen valtion varainhankintaan perustuvan vientiluottojen jälleenrahoituksen.

Eduskunnan talousvaliokunta piti keväällä 2010 hyvin tärkeänä, että vientiyrittymme kilpailuolosuhteet ovat viennin rahoituksen osalta tasapuoliset kilpailijamaihin verrattuna. Talousvaliokunnassa kiinnitettiin myös erityistä huomiota siihen, että Suomessa vienninrahoitus on nähty erityisesti markkinapuutteen paikkaajana, kun se useissa muissa maissa on osa teollisuuspolitiikkaa (11.5.2010; TaVL 8/2010 vp.).

Vienninrahoituksen ehtoissa on viime vuosien markkinamuutosten johdosta syntynyt merkittäviä eroja eri maiden välillä. Markkinamuutosten vaikutus vienninrahoitukseen korostuu Suomessa, jonka julkisesta vienninrahoitusjärjestelmästä puuttuu pysyvä julkisesti tuettuun luotonantoon perustuva rahoitusmalli. Suomalaisen vientiyrittymien kilpailukyyn turvaaminen tiukassa kansainvälisessä kilpailussa on erittäin tärkeää muun muassa työllisyyden ja valtion verotulojen kannalta. Vaikka pankit kykenevätkin jossain määrin hoitamaan vienninrahoitusta nykyisessä markkinatilanteessa, ovat korot harvoin kilpailukykyisiä verrattuna vienninrahoituslaitosten kilpailijamaissa tarjoamaan rahoitukseen. Vientikauppoja saatetaan menettää pienellä hintamarginaalilla. Suomessa vienninrahoituksen saatavuus ja ehtojen kilpailukyky on osoittautunut ongelmalliseksi. Kilpailijamaat, kuten Ruotsi, Saksa ja Norja ovat Suomea paremmassa asemassa.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3.1 Tavoitteet

Julkisella vienninrahoituksella voidaan katsoa olevan kolme perustehtävää. Julkisen erityisrahoituksen rooli on ensiksikin olla markkinapuutteen korjaajana tilanteissa, joissa kaupallisilta toimijoilta ei ole saatavissa kilpailukykyistä pitkäaikaista rahoitusta. Järjestelmän tulee myös tasata kilpailuasetelmaa suomalaisen viejän ja sen ulkomaisen kilpailijan välillä (ns. Level Playing Field). Lisäksi julkinen vienninrahoitus voi toimia osaltaan elinkeinopolitiikan välineenä siten, että kilpailukykyisellä vienninrahoituksella luodaan

edellytyksiä vientiteollisuuden ja sen alihankkijoiden menestymiselle Suomessa.

Esityksen tavoitteena on luoda Suomeen uusi pysyvä Finnveran varainhankintaan perustuva vienti- ja alusluottojärjestelmä. Tavoitteena on, että julkisesti tuettu vienninrahoitusjärjestelmä tarjoaisi suomalaisille yrityksille kilpailukykyisen rahoituksen OECD:n ja EU:n säännösten puitteissa. Julkisesti tuetun vienninrahoitusjärjestelmän toimivuus ja kilpailukyky on yksi tärkeä perusedellytys suomalaisten yritysten vientikauppojen neuvotteluissa.

3.2 Keskeiset ehdotukset

Ehdotettavassa luottomuotoisessa vienninrahoitusmallissa on otettu huomioon väliaikaisesta jälleenrahoitusmallista saadut kokemukset. Uusi luottomuotoinen vienninrahoitusjärjestelmä parantaisi suomalaisen vienninrahoituksen ehtoja OECD:n vientiluotto-sopimuksen sallimissa rajoissa.

Luottomuotoinen vienninrahoitus hoidettaisiin ehdotuksen mukaan Finnverakonsernissa siten, että luotonanto ja siihen liittyvä korontasaus olisi Vientiluoton tehtävänä. Varainhankinta ja -hallinta olisivat Finnveran tehtävinä.

Pankeilla olisi uudessa mallissa edelleen keskeinen rooli. Mallissa hyödynnettäisiin pankkien maailmanlaajuisista palveluverkostoista sekä vienninrahoitusosaamista. Pankkien tehtävänä olisi neuvotella luottosopimuksen ehdot, tehdä luottoa koskevat asiakirjat ja välittää luotto luotonsaajalle sekä toimia Vientiluoton agenttina koko lainan takaisinmaksuajan. Toimistaan pankit veloittaisivat palkkion luotonsaajalta.

Luottomuotoisen vienninrahoituksen varainhankinta perustuisi Finnveran pääosin pääomamarkkinoilta hankkimaan rahoitukseen. Vientiluotto saisi vaihtuvakorkoista rahoitusta Finnveralta hintaan, joka kattaisi luottomuotoisesta vienninrahoituksesta Finnveralle aiheutuvat kulut (mm. varainhankinta-, likviditeetin hallinta- ja hallintokulut). Vientiluotto voisi myöntää luottomuotoista vienninrahoitusta joko kiinteällä tai vaihtuvalla korolla. Kiinteäkorkoinen luottomuotoinen vienninrahoitus toimisi korontasausta hyödyntäen. Luottomuotoiseen vienninrahoi-

tukseen liittyisi Finnveran myöntämä vientitakuu.

Korontasauksen kytkeminen kiinteäkorkoiseen luottomuotoiseen vienninrahoitukseen

Vientiluoton myöntämän luottomuotoisen vienninrahoituksen perustuessa kiinteään CIRR -korkoon, Vientiluotto muuttaisi kiinteän CIRR -koron vaihtuvaksi koroksi tekemällä korontasausta koskevalla päätöksellä, ja rahoittaisi luoton Finnveralta saamiltaan vaihtuvakorkoisilla varoilla. Vientiluotto tekisi päätöksensä samoin ehdoin kuin pankit tekevät vastaavan sopimuksen korontasausjärjestelmässä lukuun ottamatta Vientiluoton marginaalia.

Korontasausjärjestelmä on ollut käytössä vuodesta 1997. Mallia on kehitetty kokemusten ja muuttuneiden säännösten mukaisesti. Valtion talousarviossa on osoitettu korontasausta varten tarvittavat varat (momentti 32.30.48). Korontasaukseen liittyvän korko- ja valuuttariskien suojauksen toteuttaisi valtiokonttori työ- ja elinkeinoministeriön antamien ohjeiden mukaisesti.

Järjestelmien käytettävyyden sekä niiden hallinnan ja valvonnan tehostamiseksi korontasauksen ja luottomuotoisen vienninrahoituksen järjestelmien tulisi olla ehdoiltaan mahdollisimman lähellä toisiaan. Väliaikaiseen jälleenrahoitukseen on myös sovellettu korontasausjärjestelmän ehtoja. Koska korontasaus ja kiinteäkorkoinen luottomuotoinen vienninrahoitus ovat toisiaan täydentäviä järjestelmiä, niihin liittyvät korkotuet tulisi käsitellä valtion talousarviossa samalla momentilla. Volyymien ei käytännössä arvioida kasvavan merkittävästi, koska osa korontasausluotoista muuttuisi luottomuotoiseksi vienninrahoitukseksi. Vaikeutunut rahoitusmarkkinatilanne voi kuitenkin kasvattaa julkisesti tuetun vienninrahoituksen, erityisesti luottomuotoisen vienninrahoituksen, volyymeja.

Vaihtuvakorkoinen luottomuotoinen vienninrahoitus

Vientiluottojen vaihtuvan koron vähimmäistasosta ei ole säädetty kansainvälisellä tasolla. EU:n valtioneuvoston päätökset kuitenkin

edellyttävät, että vaihtuvakorkoinen luottomuotoinen vienninrahoitus on hinnoiteltava markkinaehtoisesti. Hinnoittelun perustana voidaan käyttää esimerkiksi luottolaitosten julkista varainhankintakustannusta siten, että perittävään korkoon ei katsota sisältyvän julkista tukea. Vientiluotto perisi rahoituksesta näin määriteltä markkinaehtoista korkoa tai Finnveran varainhankintakustannuksiin perustuvaa korkoa riippuen siitä, kumpi korko on korkeampi. Malli ei kaikissa tilanteissa johtaisi kilpailukykyiseen hintaan, koska omaan varainhankintaan perustuvalla ottolainauksella toimivilla viennin rahoittajilla on vaihtoehtoisia rahoituslähteitä, joiden korko voi olla alhaisempi kuin edellä mainitulla tavalla määritelty luottomuotoisen vienninrahoituksen vaihtuva korko.

Finnveran varainhankinta ja -hallinta

Luottomuotoinen vienninrahoitusmalli perustuisi Finnveran varainhankintaan ja -hallintaan. Jotta Finnvera pystyisi hankkimaan luottomuotoiseen vienninrahoitukseen tarvittavat varat, Finnvera tarvitsee joustavasti toimivan lakiin perustuvan maksuttoman valtion takauksen ottolainautoimenpiteilleen.

Finnveran varainhankinta perustuisi pääosin luottoluokitettun Medium Term Note -ohjelman (MTN -ohjelma) alla liikkeeseen laskettaviin velkakirjoihin. Käytännössä Finnveran ottolainauksen ja Vientiluoton antolainauksen välille syntyy ajoitusero, jonka hallinta samoin kuin kustannustehokkaan maksuvalmiuden ylläpito edellyttävät täydentäviä lyhytaikaisen rahoituksen ohjelmia.

Yhtiön valtuutta saada valtion takaamaa rahoitusta nostettaisiin nykyisestä 3,1 miljardista eurosta 5,0 miljardiin euroon. Sen lisäksi valtion takausvastuu kattaisi yhtiön ottamien lainojen korot sekä yhtiön valtion takaamiin lainoihin liittyvien riskien suojaamiseksi tekemät tarvittavat koron- ja valuuttavaihtosopimukset sekä muut vastaavat suojausjärjestelyt. Yksittäisten lainojen ohella voitaisiin taata myös lainaohjelmia.

Ensisijaisena Finnveran likviditeetin turvaamisjärjestelynä olisivat valtion takaamat euro- ja Yhdysvaltain dollari-määräiset luottoluokitettut Finnveran yritystodistusohjel-

mat, joiden avulla Finnvera saisi lyhytaikaista rahoitusta rahoitusmarkkinoilta. Koska myös aktiivisesti käytössä olevien yritystodistusohjelmien käyttö voi markkinahäiriötilanteissa osoittautua ongelmaksi, tulisi Finnveralla likviditeetin turvaamiseksi olla yritystodistusohjelmien lisäksi myös järjestely, joka mahdollistaisi valtion talousarvion kautta tapahtuvan väliaikaisen rahoituksen. Järjestely olisi toissijainen rahoitusjärjestely. Siihen turvauduttaisiin vain silloin, kun Finnveran normaali joko yritystodistus- tai MTN-ohjelmiin liittyvä rahoitus ei jossakin markkinatilanteessa toimisi kohtuulliseen hintaan. Tämän järjestelyn avulla Finnveralle voitaisiin poikkeuksellisessa markkinatilanteessa myöntää nopealla aikataululla lyhytaikaisia, alkuperäiseltään takaisinmaksuajaltaan enintään yhden vuoden pituisia lainoja. Näiden lainojen yhteenlaskettu määrä olisi enintään 500 miljoonaa euroa. Finnvera maksaisi näin saadusta lyhytaikaisesta rahoituksesta käypää korkoa.

Toiminnasta mahdollisesti syntyvän alijäämän kattaminen

Luottomuotoisen vienninrahoituksen varainhankinta perustuisi pääosin pääomamarkkinoilta saatavaan rahoitukseen. Finnvera rahoittaisi Vientiluottoa vaihtuvakorkoisella rahoituksella hintaan, joka kattaisi Finnveralle luottomuotoisesta vienninrahoituksesta aiheutuvat kulut (mm. varainhankinta-, likviditeetinhallinta- ja muut hallintokulut).

Luottomuotoisella vienninrahoituksella vuositasolla rahoitettavan uuden luottoituksen määrää on vaikea arvioida. Luottomuotoisen vienninrahoituksen luottokannan arvioidaan olevan suurimmillaan 3 miljardia euroa. Vaikka korkotasossa tai muissa sijoituksen tuottoon vaikuttavissa tekijöissä tapahtuisi lyhyessä ajassa merkittäviäkin muutoksia, ei mahdollisen alijäämän arvioida nousevan vuositasolla 10,0 miljoonaa euroa suuremmaksi. Toiminnasta voi syntyä vastaavasti myös ylijäämää. Lopputulokseen vaikuttavat muun muassa rahoitusmarkkinoiden tilanteesta johtuva varainhankinnan kustannus, korko- ja valuuttariskit, likviditeetin sijoitta-

misen tulos sekä järjestelmän hallinnointikulut.

Luottomuotoisen vienninrahoituksen tulosta hallinnoitaisiin Vientiluoton taseessa, johon toiminnasta mahdollisesti syntyvä ylijäämä rahastoidaan ja jonka varoja käytetään mahdollisten tulevien alijäämien kattamiseen. Luottomuotoisen vienninrahoituksen tulos laskettaisiin neljännesvuosittain Vientiluoton tilinpäätöksen laatimisen yhteydessä.

Mahdollinen alijäämä katettaisiin ensisijaisesti Vientiluoton vapaista omista pääomista. Vientiluoton oma pääoma oli vuoden 2010 lopussa 25,2 miljoonaa euroa, josta vapaata omaa pääomaa oli 4,1 miljoonaa euroa. Tarkoituksena on, että osa Vientiluoton nykyisestä sidotusta pääomasta muutetaan vapaaksi omaksi pääomaksi ja käytetään mahdollisen alijäämän kattamiseen. Mikäli Vientiluoton vapaat omat pääomat eivät riittäisi, valtio sitoutuisi korvaamaan alijäämän suoraan Vientiluotolle valtion talousarviosta suoritettavan alijäämäkorvauksen muodossa. Valtio voisi vaihtoehtoisesti pääomittaa yhtiötä alijäämän korvaamiseksi.

Finnveran pääomitustarve

Finnveran elinkeino- ja omistajapoliittisissa tavoitteissa edellytetään Finnverakonsernilta vähintään 12 prosentin vakavaraisuutta. Lisäksi nykyinen varainhankinta erityisluottolaitoksilta perustuu 12 prosentin vakavaraisuuskovenanttiin. Asetetusta vakavaraisuusehdosta johtuen valtiolle voi aiheutua tarve lisäpääomittaa Finnveraa.

Vientiluottojärjestelmän arviointi

Työ- ja elinkeinoministeriön on tarkoitus arvioida uuden vientiluottojärjestelmän toimivuutta ja vaikuttavuutta muutaman vuoden kuluttua. Koska kyseessä on uuden vientiluottojärjestelmän luominen, niin tarvittaessa järjestelmään voidaan tehdä muutoksia jo ennen arviointia, mikäli ne ovat välttämättömiä järjestelmän toimivuuden kannalta.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Taloudelliset vaikutukset

Syksyllä 2008 alkanut globaali rahoitusmarkkinakriisi levisi nopeasti reaalityömarkkinaan ja kansainvälinen kauppa väheni äkillisesti. Suomen tavaravienti supistui 20 %:lla vuonna 2009, kun pääomatavaroiden kysyntä pieneni, yritykset vähensivät varastojaan ja peruuttivat tuotannollisia investointejaan. Suomen teollisuus on eurooppalaisessa vertailussa erittäin keskittynyttä muutamaan toimialaan: ICT-, metsä- ja raskas koneiteollisuus sekä laivanrakennusteollisuus. Samat toimialat ja niiden laitevienti painottuvat myös Suomen viennissä. Finanssikriisi vaikutti osaltaan kansainvälisen kaupan voimakkaaseen supistumiseen, koska rahoitusjärjestelmän toimivuudella on keskeinen merkitys kansainvälisessä kaupassa.

Valtion vientitakuilla katetun viennin osuus Suomen kokonaisviennistä vuonna 2010 oli 5,8 % ja sen osuus poliittisen riskin maihin kohdistuvasta viennistä hieman korkeampi eli 9,5%. Korontasausjärjestelmän ja jällenerahoitusmallin avulla katetun viennin osuus kokonaisviennistä on pienempi kuin edellä mainitun valtion vientitakuiden osuus. Julkisesti tuetun vienninrahoitusjärjestelmän merkitys ja kansainvälinen kilpailukyky on kuitenkin tärkeä tekijä suomalaisille vientiyrityksille erityisesti edellä mainituilla toimialoilla, joissa tarvitaan usein pitkäaikaista vienninrahoitusta ja valtion riskinjakoa.

Kauppaneuvotteluissa rahoitusehtojen merkitys on kasvanut ja vientitakuu sekä korontasaus- ja vientiluottotarjous ovat useimmiten keskeisessä osassa kauppaneuvotteluja. Suomalaisilla vientiyrityksillä tulisikin olla käytössään kilpailukykyinen julkisesti tuettu vienninrahoitusjärjestelmä, jotta ne menestyisivät tiukoissa tarjouskilpailuissa. Esimerkiksi yksittäisen vientikauppatoimituksen saaminen Suomeen voi merkitä tuhansien henkilötyövuosien syntymistä Suomessa. Suurten vientikauppojen vaikutus Suomen tavaraviennin arvoon voi olla myös merkittävä. Suorien työllisyysvaikutusten lisäksi vientikauppojen voittamisen positiiviset vaikutukset ulottuvat laajemmalle – ne tuovat verotuloja sekä näkyvät laajemmin kunnallis-

ten ja yksityisten palvelujen ja kulutuskysynnän kasvuna yrityksen kotipaikkakunnalla ja lähialueilla.

Tarkkoja tuotannonarvon ja työllisyysvaikeutusten arvioita uuden vientiluottojärjestelmän käyttöönoton myötä on erittäin vaikea ennustaa. Vienninrahoituksen kilpailukykyisyys on Suomen pääomatavaraviennin kannalta keskeinen asia. Vientikauppojen mahdollinen menettäminen rahoituksen kilpailukyvyttömyyden vuoksi aiheuttaa merkittäviä kielteisiä vaikutuksia talouskasvuun ja työllisyyteen ja sitä kautta myös valtiontalouteen. Nämä kielteiset vaikutukset korostuvat erityisesti nykyisessä vaikeassa taloustilanteessa.

Esitetty luottomuotoinen vienninrahoitusmalli ei kustannusvaikutuksiltaan eroaisi valtiontalouden kannalta merkittävästi voimassa olevasta korontasauksesta, joka jäisi voimaan rinnakkaisena rahoitusmuotona. Osa korontasauksella rahoitettavista hankkeista siirtyisi luottomuotoisella vienninrahoituksella rahoitettaviksi. Korontasauksen vaikutukset valtiontalouteen ovat pitkällä aikavälillä olleet vähäiset. Järjestelmästä vuodesta 1997 asti aiheutuneet valtion maksamat korkotuet ovat suunnilleen yhtä suuret kuin pankkien valtiolle maksamat korkohyvitykset. Korontasauksista valtiolle aiheutuneet menot ja tulot nettomääräisenä vuodesta 1997 alkaen vuoden 2011 syyskuun loppuun mennessä ovat olleet kumulatiivisesti -11,6 miljoonaa euroa.

Korontasaukseen verrattuna uusina valtiontalouteen vaikuttavina tekijöinä olisivat ensinnäkin valtion Finnveran sitoumuksille antamien maksuttomien valtiontakausten enimmäismäärän nostaminen nykyisestä 3,1 miljardista eurosta 5,0 miljardiin euroon. Tästä määrästä Finnveralla voisi olla samanaikaisesti valtion takaamaa pitkäaikaista rahoitusta takaisin maksamatta tai voimassa olevia lainaohjelmia eurovasta-arvoltaan enintään 4,5 miljardia euroa, josta luottomuotoisen vienninrahoituksen varainhankinnan osuus olisi 3,0 miljardia euroa ja kotimaan pitkäaikainen varainhankinnan osuus 1,5 miljardia euroa. Pitkäaikaisten lainojen ja lainaohjelmien lisäksi yhtiö voisi tarvittaessa maksuvalmiutensa turvaamiseksi laskea liikkeeseen enintään 12 kuukauden mittaisia yritystodistuksia tai muita velkasitoumuksia.

Valtion takaamien lyhytaikaisten yritystodistusten tai muiden velkasitoumusten kokonaismäärä voisi samanaikaisesti olla eurovasta-arvoltaan enintään 0,5 miljardia euroa.

Finnveralla olisi oikeus tehdä velanhallintaan liittyvässä riskienhallinnassa tarvittavia lainoihin liittyviä koron- ja valuutanvaihtosopimuksia sekä niitä vastaavia muita suosijärjestelyjä tarvittava määrä.

Esityksen mukaan Vientiluotolle maksettaisiin alijäämäkorvausta. Korvauksella katettaisiin valtion talousarvion kautta Vientiluotolle luottomuotoisesta vienninrahoituksesta aiheutuva alijäämä, kun Vientiluoton vuosi- tai välitilinpäätökseen perustuva, vienti- ja alusluottojen myöntämiseen kohdistuva tappio on suurempi kuin yhtiön vapaat omat pääomat. Vientiluotolle mahdollisesti syntyvä alijäämä perustuu Finnveran veloittamaan varainhankinnan hintaan ja yhtiön luottomuotoisesta vienninrahoituksesta saamiin tuottoihin vähennettynä toiminnasta aiheutuvilla kustannuksilla. Vientiluotolle voi syntyä toiminnassa myös voittoa. Mahdollisen alijäämäkorvauksen ei arvioida vuositasolla nousevan 10,0 miljoonaa euroa suuremmaksi. Esityksen mukaan Finnveran varainhankinnan turvaamiseksi voitaisiin yhtiölle myöntää valtion talousarviosta lainoja poikkeuksellisissa markkinatilanteissa. Niiden määrä olisi enintään 500 miljoonaa euroa ja ne olisivat lyhytaikaisia, enintään yhden vuoden pituisia, lainoja.

4.2 Organisaattoriset vaikutukset

Uusi vientiluottojärjestelmä merkitsisi arviolta muutaman henkilötyövuoden lisäystä sekä varainhankintaa hoitavan Finnveran että vienti- ja alusluottoja ja korontasaustoimintaa hoitavan Vientiluoton henkilöstömäärään.

Esityksellä ei ole vaikutuksia viranomais-ten toimintaan.

4.3 Yritysvaikutukset

Suomalaisilla yrityksillä tulee olla kansainvälisesti kilpailukykyinen julkinen vienninrahoitusjärjestelmä, jotta viejien edellytykset voittaa kauppoja tiukassa kansainvälisessä tarjouskilpailussa olisivat rahoituskellisesti

yhtäläiset verrattuna kilpailijamaiden julkisesti tuettuun vienninrahoitukseen.

Vientiyrietykset käyttävät merkittävästi kotimaisia alihankkijoita, joista monet ovat pk-sektorin yrityksiä. Näin yritysvaikutukset ulottuvat laajasti suomalaisiin yrityksiin ja sitä kautta Suomen kansantalouteen.

Vienninrahoitusjärjestelmän kehittämisen tavoitteena on tukea osaltaan kestäväää talouskasvua, työllisyyttä ja kilpailukykyä.

5 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu yhteistyössä Finnvera Oyj:n ja Suomen Vientiluotto Oy:n kanssa. Esitys perustuu pääasiallisesti työ- ja elinkeinoministeriön asettaman ”Vientiluotto 2011”-työryhmän tekemään selvitystyöhön.

Esityksestä on pyydetty lausunnot valtiovarainministeriöltä, ulkoasiainministeriöltä, valtiokonttorilta, Finnvera Oyj:ltä, Suomen Vientiluotto Oy:ltä, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry:ltä, Teknologiateollisuus ry:ltä, Suomen Yrittäjät ry:ltä sekä Finanssialan keskusliitto ry:ltä.

Lausunnoissa tuettiin yleisesti pysyvän kansainvälisesti kilpailukykyisen julkisesti tuettujen vienti- ja alusluottojärjestelmän luomista Suomeen, joskin valtiovarainministeriön mukaan järjestelmän tulisi olla määrällinen muun muassa toimintaympäristön muutosten takia.

Valtion maksuton takaus Finnvera Oyj:n varainhankintaan arvioitiin ehdoksi vientiluottojärjestelmän toimivuudelle ja kilpailukyvyille. Valtiokonttorin mukaan ehdotetussa mallissa Finnvera Oyj:n varainhankintakustannukset tulevat kuitenkin olemaan korkeammat kuin vuoden 2011 loppuun asti voimassa olevassa valtion varainhankintaan perustuvassa väliaikaisessa viennin jälleenrahoitusmallissa. Lausunnoissa esitettiin myös yksityiskohtaisia näkökohtia valtion takauk-

sia koskevaan valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain 8 §:ään.

Lausunnoissa korostettiin, että siirtymäsäännösten ja lakien soveltamisen tulisi olla mahdollisimman yksiselitteisiä. Rahoituspäätösten mahdollisen alistamisen työ- ja elinkeinoministeriölle on koettu aiheuttavan viejille lisätyötä sekä ajoittain pitkäaikaisen rahoitusneuvottelujen aikatauluja.

Valtiovarainministeriö kiinnitti huomiota ehdotetun vienti- ja alusluottojärjestelmään liittyvään alijäämäkorvaukseen ja esitti, ettei alijäämän kattamisen tulisi perustua suoraan lakisääteiseen valtion vastuuseen.

Lausunnoissa esitetyt näkemykset on pyritty soveltuvien osin ottamaan huomioon hallituksen esityksen jatkovalmistelussa

6 Riippuvuus muista esityksistä

Euroopan unionin toimintaa koskevan sopimuksen 107 artiklan mukaan jäsenvaltioiden välistä kauppaa vääristävät valtiontuet ovat lähtökohtaisesti kiellettyjä. Korontasauslaki on aikanaan ilmoitettu olemassa olevana tukiohjelmalla. Koska esityksellä ei ole tarkoitus muuttaa voimassaolevan lain keskeistä aineellista sisältöä ja koska toiminnassa noudatetaan OECD:n vientiluottosopimusta, muutosta ei ole tarpeen notifioida Euroopan unionin toimintaa koskevan sopimuksen nojalla komissiolle. Muutos lähettäisiin kuitenkin tiedoksi komissiolle.

Vientiluottojärjestelmän käyttöönoton lisäksi tarkoituksena on pääministeri Kataisen hallitusohjelman ja ”Vientiluotto 2011”-työryhmän mukaan laajentaa vientitakuutoiminnan riskinotto kattamaan poliittisen riskin ohella myös erikoistilanteita ja elinkeino- ja työllisyyspoliittisia tavoitteita. Hallituksen esitys tarvittavista muutoksista vientitakuulakiin on tarkoitus antaa eduskunnan käsitte-lyyn ensi vuonna.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut**1.1 Laki julkisesti tuetuista vienti- ja alusluotoista sekä korontasauksesta****1 luku. Yleistä**

1 §. Toiminnan tarkoitus. Pykälässä säädetäisiin luottomuotoista vienninrahoitusta ja korontasauksia koskevan toiminnan tarkoituksesta. Teollistuneissa maissa on yleisesti käytössä julkisesti tuettu pääomatavaroiden vienninrahoitusjärjestelmä, jolla valtiot edistävät vientiä ja alustoimituksia tukemalla rahoitusta, jota markkinat eivät pysty hoitamaan. Julkisesti tuettu vienninrahoitus perustuu Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) määrittelemiін periaatteisiin ja ehtoihin, jotka Euroopan unionin piirissä on tehty jäsenvaltioita sitoviksi. Käytännössä kysymys on vähimmäisehdoista, joita parempia valtiot eivät saa vientiyrityksilleen antaa. Tarkoituksena on aikaansaada koko OECD-alueelle vienti- ja alusluottojen rahoituksessa tasavertaiset kilpailuolosuhteet rahoituksen kannalta. Jotta OECD-maat pystyvät antamaan vientiyrityksilleen tasavertaiset kilpailuedellytykset, on jäsenmaiden käytännössä luotava oma kansallinen vienninrahoitusjärjestelmänsä OECD-ehtojen mukaiseksi. Suomen tapaiselle, viennistä erittäin riippuvaiselle, maalle tasavertaisten kilpailuedellytysten aikaansaaminen myös rahoituksessa on tärkeää. Ehdotuksen mukaan luottomuotoisen vienninrahoituksen ja korontasauksen tarkoituksena olisi edistää Suomen taloudellista kehitystä tarjoamalla kansainvälisesti kilpailukykyistä rahoitusta vientiin sekä kotimaisiin alustoimituksiin.

2 §. Soveltamisala. Pykälässä säädetäisiin lain soveltamisalasta. Ehdotuksen mukaan lakia sovellettaisiin julkisesti tuettuihin vienti- ja alusluottoihin sekä korontasaukseen. Vientiluottoja ja korontasauksia myönnettäisiin niin sanottujen pääomatavaroiden vientiin, jotka pääsääntöisesti edellyttävät pitkäaikaista, yli kahden vuoden pituista rahoitus-

ta. Tällaisia rahoituksen piiriin tulevia pääomatavaroita ovat Suomessa erityisesti erilaiset televerkkoihin liittyvät laitteet, metsäteollisuuden koneet ja laitteet, voimalat sekä alukset.

3 §. Määritelmät. Pykälässä määriteltäisiin lain kannalta keskeisimmät käsitteet. Määritelmät vastaavat pääosin kumottavaksi esitetyn julkisesti tuettujen vienti ja alusluottojen korontasauksesta annetun lain 2 §:ssä olleita määritelmiä. Ehdotetun kohdan 3 mukaan yhtiöllä tarkoitettaisiin Suomen Vientiluotto Oy -nimisestä yhtiöstä annetussa laissa (2236/1996) tarkoitettua yhtiötä. Uutena määritelmänä lakiin ehdotetaan lisättäväksi vienti- ja alusluoton määritelmä (kohta 4). Ehdotuksen mukaan vienti- ja alusluotolla tarkoitettaisiin Vientiluoton rahoittamaa julkisesti tuettua vienti- ja alusluottoa. Korontasauslain määritelmiin esitetään tarkennuksia. Kohdassa 5 olevaa luottolaitoksen määritelmän sanamuotoa ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että se sisältää myös vienti- ja alusluotot. Samoin kohdan 6 rahoituslaitosmääritelmää ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että se sisältää myös vienti- ja alusluotot. Sanamuodon täsmentämisen lisäksi kohdassa 7 ehdotetaan, että niin sanotun pankkimarginaalin enimmäismäärän ilmaiseminen laissa (kumottavaksi esitetyssä laissa enintään 0,5 prosenttiyksikköä) korvattaisiin sanonnalla ”asetuksen mukaisella lisällä”. Tällöin lain nojalla annettavassa asetuksessa määriteltäisiin marginaalin suuruus eri tilanteissa. Kohtaan 8 ehdotetaan otettavaksi uusi määrittely koskien Vientiluoton tekemää korontasauspäätöstä. Vienti- ja alusluottoihin liittyen tarkoituksena on, että yhtiö tekisi korontasausoppimusta vastaavan päätöksen korontasauksesta. Päätöksen tekemisestä ehdotetaan otettavaksi säännös lakiehdotuksen 6 §:ään. Verrattuna korontasauksesta annettuun lakiin vastaavasti kohdan 10 korkotuen, kohdan 11 korkohyvityksen ja kohdan 12 tarjouksen määritelmiä esitetään muutettaviksi siten, että ne ottavat huomioon Vientiluoton toiminnan laajenemisen korontasauksesta

myös luottomuotoiseen vienninrahoitukseen. Kohtiin 10 ja 11 lisättäisiin maininta korontasauspäätöksestä.

2 luku. **Luottomuotoinen vienninrahoitus**

4 §. Vienti- ja alusluottojen myöntäminen. Pykälässä säädettäisiin vienti- ja alusluottojen myöntämisestä. Vientiluotto voisi myöntää Finnveran varainhankintaan perustuvia, kiinteä- ja vaihtuvakorkoisia vienti- ja alusluottoja.

Luottomuotoinen vienninrahoitus kohdistuisi erityisesti pitkää takaisinmaksuaikaa edellyttäviin luottoihin. Viime aikojen kokemusten mukaan pitkäaikaista rahoitusta ei ole saatavissa markkinoilta kohtuullisilla ehdoilla.

Vientiluotto tekisi rahoituspäätökset ja soveltuisi asetuksella säädeltyjä vienti- ja alusluottojen yleisiä ja erityisiä sopimusehtoja. Vaikka Vientiluotto toimisi luoton myöntäjänä, liikepankeilla olisi uudessa mallissa keskeinen rooli kuten korontasauksessakin. Mallissa hyödynnettäisiin pankkien maailmanlaajuisista palveluverkostoista sekä vienninrahoitusosaamista. Pankkien tehtävänä olisi hoitaa luottoon liittyvä dokumentaatio luotonsaajan kanssa sekä toimia Vientiluoton agenttina koko lainan takaisinmaksuajan. Toimistaan pankit veloittaisivat palkkion luotonsaajalta.

Luottomuotoisen vienninrahoituksen varainhankinta perustuisi Finnveran rahoitukseen. Vientiluotto saisi vaihtuvakorkoista rahoitusta Finnveralta hintaan, joka kattaisi luottomuotoisesta vienninrahoituksesta Finnveralle aiheutuvat kulut (muun muassa varainhankinta, likviditeetin hallinta ja hallintokulut). Vientiluotto voisi myöntää vienninrahoitusta joko kiinteällä tai vaihtuvalla korolla. Kiinteäkorkoinen rahoitus perustuisi OECD:n vahvistamaan CIRR -korkoon, jonka Vientiluotto myöntäisi korontasausta hyödyntäen. Vaihtuvakorkoinen luottomuotoinen vienninrahoitus hinnoiteltaisiin markkinalähtöisesti. Vientiluotto perisi rahoituksesta markkinaehtoista korkoa tai Finnveran varainhankinta- ja hallintakustannusten mukaisista korkoa riippuen siitä, kumpi korko on korkeampi.

Luottomuotoisen vienninrahoituksen yhteenlaskettu luottokanta voisi olla enintään 3,0 miljardia euroa. Vientiluoton nykyinen korontasauspimuskanta on noin 1,7 miljardia euroa ja se on ollut suurimmillaan noin 2,4 miljardia euroa. Kun nyt voimassaolevaan kantaan lisätään vuosina 2009—2011 voimassa olleen jälleenrahoitusmallin piirissä rahoitettavat hankkeet (noin 2,2 miljardia euroa) voidaan arvioida, että noin 3,0 miljardin enimmäismäärä olisi riittävä. Vienti- ja alusluottoja koskevien korontasauspimusten enimmäismäärä on 5,0 miljardia euroa, ja se jäisi voimaan rinnakkaisena rahoitusmuotona. Korontasauksen enimmäismäärään sisältyy myös luottomuotoiseen vienninrahoitukseen liittyvä korontasaus. Todennäköistä on, että jatkossakin pankit markkinatilanteesta riippuen rahoittaisivat osan vientihankkeesta oman varainhankintansa avulla käyttäen korontasausta korkoriskien suojaamiseen. On myös mahdollista, että esimerkiksi maailmantalouden tilanteen muuttuminen rahoituksen kannalta vaikeammaksi, voi lisätä luottomuotoisen vienninrahoituksen tarvetta yli nyt esitettävän 3 miljardin enimmäismäärän. Tällaisessa tilanteessa tulisi harkita enimmäismäärän korottamista.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan otettavaksi työ- ja elinkeinoministeriön hyväksymistä koskeva säännös. Kun kysymys olisi valtioneuvoston asetuksessa määritellystä merkitykseltään huomattavasta tai ehdoiltaan poikkeuksellisesta rahoituspäätöksestä päätös edellyttäisi työ- ja elinkeinoministeriön hyväksymistä. Työ- ja elinkeinoministeriö tekisi päätöksen hyväksymisestä saatuaan ensin valtioneuvoston raha-asiaivaliokunnan lausunnon.

Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan otettavaksi valtioneuvoston asetuksella annettavat tarkemmat säännökset hyväksymispäätöksistä. Säännöksen 1 kohdan mukaan tarkempia säännöksiä annettaisiin hyväksymisen ehdoista, joiden täytyminen edellyttäisi työ- ja elinkeinoministeriön lupaa. Lisäksi tarkempia säännöksiä annettaisiin muista hyväksymistä koskevista tarpeellisista ehdoista sekä hyväksymisessä noudatettavasta menettelystä ja.

Säännös on laissa uusi, mutta jo nykyisin työ- ja elinkeinoministeriön sitoumuksen

mukaan Vientiluoton päätöksenteko korontasausasiassa edellyttää ministeriön suostumusta, jos korontasausluoton määrä on yli 100 miljoonaa euroa tai kyseessä on alusluoton korontasaus. Jälleenrahoituksessa rajana on nykyisin 200 miljoonaa euroa.

5 §. Luottoriskien kattaminen. Pykälässä säädettäisiin luottoriskien kattamisesta. Pykälän mukaan vienti- ja alusluottoihin liittyvät luottoriskit katettaisiin pääsääntöisesti Finnveran myöntämällä vientitakuilla ja alustakuuksilla. Luottoriskien käsittelyn ja hallinnon kannalta on asianmukaista, että Finnvera -konsernin vientitakuuosaamista käytetään hyväksi. Mikäli riski kohdistettaisiin Vientiluottoon, tarkoittaisi tämä Vientiluoton merkittävää pääomittamista sekä henkilöstön määrän kasvattamista. Vastaava järjestely oli myös vuosina 2009—2011 voimassa olleessa jälleenrahoitusmallissa, jossa vienti- ja alusluottojen myöntäminen oli sidottu Finnveran vientitakuuihin.

Pykälässä lisäksi ehdotetaan, että yksittäistapauksessa valtioneuvosto voisi hyväksyä myös valtion omavelkaisen takauksen. Valtion takaus kohdistuisi silloin suoraan myönnettävään vienti- ja alusluottoon.

6 §. Vienti- ja alusluottojen korontasaus. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi vienti- ja alusluottojen korontasauksesta, jota käytettäisiin kiinteäkorkoisessa luottomuotoisessa vienninrahoituksessa. Pykälän mukaan Vientiluotto tekee kiinteäkorkoisiin vienti- ja alusluottoihin korontasauspäätöksen, jolla luoton korko sidotaan OECD:n määrittelemiin kaupallisiin viitekorkoihin eli CIRR-korkoihin. Korontasauspäätöksen avulla Vientiluotto muuntaisi kiinteän CIRR -koron vaihtuvaksi koroksi ja rahoittaisi luoton Finnveralta saamallaan vaihtuvakorkoisilla varoilla. Vientiluotto tekisi korontasauspäätöksen samoin ehdoin kuin pankit tekevät vastaavan sopimuksen korontasausjärjestelmässä lukuun ottamatta Vientiluoton marginaalia. Valtion talousarviossa on osoitettu korontasausta varten tarvittavat varat. Koska korontasaus ja kiinteäkorkoinen luottomuu-toinen vienninrahoitus ovat toisiaan täydentäviä järjestelmiä, niihin liittyvät korkotuet tulisi käsitellä valtion talousarviossa samalla momentilla. Volyymit eivät käytännössä merkittävästi kasvaisi, vaan osa korontasaus-

kannasta muuttuisi luottomuotoiseksi vienninrahoitukseksi.

Korontasausmenettely toteutetaan kansainvälisen ISDA (International Swap and Derivatives Association) määritelmien mukaisesti, jota sekä valtiokonttori että liikepankit käyttävät kaikissa muissakin vastaavissa toiminnoissaan. Menettely on ollut käytössä myös korontasauksessa vuodesta 1997 alkaen. Korontasaukseen liittyvä korko ja valuutariskien suojaus hoidettaisiin valtiokonttorin toimesta työ- ja elinkeinoministeriön ohjeistuksen mukaisesti. Korontasaus on osoittautunut toimivaksi järjestelmäksi ja siitä saadut kokemukset ovat hyviä. On siten perusteltua, että kiinteäkorkoisessa vienti- ja alusluotoissa hyödynnetään voimassaolevaa korontasausjärjestelmää.

7 §. Alijäämän korvaaminen. Pykälässä ehdotetaan, että valtioneuvosto antaisi päätämillään ehdoilla Vientiluotolle sitoumuksen alijäämäkorvauksen maksamisesta silloin, kun luottomuotoisesta vienninrahoituksesta syntyy alijäämää. Alijäämäkorvausta maksettaisiin siltä osin kuin tappio ylittäisi yhtiön vapaan oman pääoman määrän. Tarkoituksena on, että alijäämäkorvauksen maksamisella varmistettaisiin järjestelmän hinnoittelun kilpailukykyisyys. Alijäämäkorvauksella myös turvattaisiin Finnverakonsernin vakavaraisuuden säilyminen riittävällä tasolla.

Luottomuotoisen vienninrahoituksen varainhankinta perustuisi pääosin pääomamarkkinoilta saatavaan rahoitukseen, jonka Finnvera hankkii valtion takauksen turvin. Vientiluotto saisi Finnveralta vaihtuvakorkoista rahoitusta hintaan, joka kattaisi Finnveralle luottomuotoisen vienninrahoituksen varainhankinnasta ja -hallinnasta aiheutuvat kulut (muun muassa varainhankinta, likviditeetin hallinta ja muut hallintokulut). Kun luottomuotoisen vienninrahoituksen varainhankinnan hinta on korkeampi kuin Vientiluoton luottomuotoisesta vienninrahoituksesta saamat tuotot vähennettynä toiminnasta aiheutuneilla kustannuksilla, Vientiluotolle syntyisi toiminnasta alijäämää. Jos vuositasolla rahoitettavan uuden luottoituksen määrän arvioidaan olevan enintään miljardi euroa, ei mahdollisen alijäämän arvioida nousevan

10 miljoonaa euroa suuremmaksi vuositasolla. Toiminnasta voi syntyä myös ylijäämää.

Lopputulokseen vaikuttavat muun muassa rahoitusmarkkinoiden tilanteesta johtuva varainhankinnan kustannus, korko- ja valuutariskit, likviditeetin sijoittamisen tulos sekä järjestelmän hallinnointikustannukset. Luottomuotoisen vienninrahoituksen alijäämän kattamiseen käytettäisiin ensisijaisesti Vientiluoton taseeseen sisältyvää vapaata omaa pääomaa. Jos Vientiluoton luottomuotoisen vienninrahoituksen tulos olisi alijäämäinen, valtio kattaisi alijäämän siltä osin kuin mahdollisesti aikaisemmin syntynyt ylijäämä ja Vientiluoton vapaat omat pääomat eivät riittäisi sitä kattamaan. Tämä tapahtuisi valtioneuvoston sitoumuksessa päätetyillä ehdoilla. Vastaavasti jos Vientiluoton luottomuotoisen vienninrahoituksen tulos olisi ylijäämäinen, ylijäämä jäisi yhtiöön mahdollisten tulevien alijäämien kattamista varten.

Mahdollinen alijäämä katettaisiin ensisijaisesti Vientiluoton vapaasta omasta pääomasta. Vientiluoton oma pääoma oli vuoden 2010 lopussa 25,2 miljoonaa euroa, josta vapaata omaa pääomaa oli 4,1 miljoonaa euroa. Tarkoituksena on, että osa Vientiluoton nykyisestä sidotusta omasta pääomasta muutettaisiin vapaaksi omaksi pääomaksi osakepääomaa alentamalla ja sitä käytettäisiin mahdollisen alijäämän kattamiseen. Siinä tapauksessa, että Vientiluoton vapaat omat pääomat eivät riittäisi alijäämän kattamiseen, valtio sitoutuisi korvaamaan alijäämän Vientiluotolle alijäämäkorvauksena. Alijäämäkorvaus edellyttäisi valtion talousarvion kautta tapahtuvaa rahoitusta. Vaihtoehtoisesti alijäämän korvaaminen voisi tapahtua lisäpääomittamalla Vientiluottoa.

Koska alijäämäkorvaus ja 11 §:ssä tarkoitettu hallinnointipalkkio voivat olla osittain päällekkäisiä, edellyttää tämä niistä eriytettyjä laskelmia.

3 luku. **Korontasausausta koskevat säännökset**

8 §. Valtuus tehdä korontasaus sopimuksia. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan, että yhtiöllä on oikeus tehdä korontasaus sopimuksia sekä niitä vastaavia 6 §:ssä tarkoitettuja korontasaus päätöksiä enintään 5,0 miljardin eu-

ron pääoma-arvosta. Korontasausjärjestelmän ei tulisi enää jatkossa olla määräaikaikainen. Lakiehdotuksen 6 §:n mukaan kiinteäkorkoisiin vienti- ja alusluottoihin tehdään aina korontasaus yhtiön päätöksenä. Koska luottomuotoinen vienninrahoitusjärjestelmä on tarkoitettu pysyväksi, tulee siihen kiinteästi liittyvän korontasauksenkin olla luonteeltaan pysyvä. Nykyinen korontasauslaki on voimassa vuoden 2015 loppuun. Muutoin säännös vastaisi sisällöltään voimassa olevan lain 1 §:n 1 momenttia.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan otettavaksi menettelyä koskeva säännös, jonka mukaan merkitykseltään huomattavien tai ehdoiltaan poikkeuksellisten korontasaus sopimusten tekeminen edellyttäisi työ- ja elinkeinoministeriön hyväksymistä. Työ- ja elinkeinoministeriö tekisi päätöksen hyväksymisestä saatuaan ensin valtioneuvoston rahasiainvaliokunnan lausunnon. Säännös on laissa uusi, mutta jo nykyisin työ- ja elinkeinoministeriön sitoumuksen mukaan yhtiön päätöksenteko korontasausasiassa edellyttää ministeriön hyväksymistä, jos korontasausluoton määrä on yli 100 miljoonaa euroa. Jälleenrahoituksessa rajana on nykyisin 200 miljoonaa euroa.

Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan otettavaksi valtioneuvoston asetuksella annettavat tarkemmat säännökset lakiehdotuksen 8 §:ssä tarkoitetuista hyväksymispäätöksistä. Säännöksen 1 kohdan mukaan tarkempia säännöksiä annettaisiin hyväksymisen ehdoista, joiden täytyminen edellyttäisi työ- ja elinkeinoministeriön hyväksymistä. Lisäksi tarkempia säännöksiä annettaisiin muista hyväksymistä koskevista tarpeellisista ehdoista sekä, hyväksymisessä noudatettavasta menettelystä.

9 §. Valtion vastuu korkotuesta. Pykälään ehdotetaan otettavaksi uutena säännöksenä, että valtio vastaa yhtiön tekemien korontasausausta koskevien päätösten nojalla yhtiölle maksettavasta korkotuesta. Ehdotettava säännös liittyy lakiehdotuksen 6 §:ään, jonka mukaan kiinteäkorkoisiin vienti- ja alusluottoihin sisältyy aina korontasaus. Muilta osin säännös vastaa voimassa olevan korontasauslain 6 a §:ää.

10 §. Korkotuen ja korkohyvityksen maksaminen. Pykälään ehdotetaan otettavaksi

luottomuotoisesta vienninrahoituksesta aiheutuva muutos, jonka mukaan valtiokonttori maksaa yhtiölle korkotuen ja vastaanottaa yhtiön maksaman korkohyvityksen. Säännös liittyy lakiehdotuksen 6 §:ään. Muilta osin säännös vastaa korontasauslain 3 §:ää.

11 §. Hallinnointipalkkio. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi yhtiölle korontasaustoiminnasta aiheutuneiden kustannusten korvaamisesta hallinnointipalkkiolla. Säännös otettiin korontasauslakiin nykyisessä muodossa joulukuussa vuonna 2010. Muutoksena ehdotetaan, että myös korontasauspäätöksiä aiheuttavat kustannukset korvataan.

Koska hallinnointipalkkio ja 7 §:ssä tarkoitettut alijäämäkorvaus voivat olla osittain päällekkäisiä, edellytetään niistä eriytettyjä laskelmia.

4 luku. Erinäiset säännökset

12 §. Pääoma-arvojen laskeminen. Pykälän ehdotetaan tehtäväksi luottomuotoisesta vienninrahoituksesta aiheutuvat muutokset.

Vienti- ja alusluottojen lakiehdotuksen 4 §:ssä mainittua enimmäispääoma-arvoa laskettaessa otetaan huomioon sekä kiinteä- että vaihtuvakorkoisten vienti- ja alusluottojen pääoma.

Koska kiinteäkorkoiseen luottomuotoiseen viennin- ja alusrahoitukseen lakiehdotuksen 6 §:n mukaan sisältyy aina korontasaus, on lakiehdotuksen 8 §:ssä mainittua korontasauksen enimmäispääoma-arvoja laskettaessa otettava huomioon myös kiinteäkorkoisiin vienti- ja alusluottoihin tehtävät korontasauspäätökset.

Lisäksi ehdotetaan, että pääoma-arvoa laskettaessa otetaan huomioon voimaan tulneiden sopimusten erääntymätön pääoma kokonaan ja tarjousten pääomasta 30 prosenttia. Nykyisin voimassa olevan korontasauslain 1 §:n 3 momentin mukaan 30 prosenttia lasketaan sitovista tarjouksista. Ehdotettu laskentatapa vastaa jo nykyisin noudatettua käytäntöä.

13 §. Yhtiön toiminnassa huomioonotettavat seikat. Pykälään ehdotetaan otettavaksi viittaus niihin kansainvälisiin vienti- ja alusluottoja sekä korontasausta koskeviin sopimuksiin ja kansainvälisiin kilpailutekijöihin sekä hankkeen ympäristövaikutuksiin, jotka

on otettava huomioon yhtiön toiminnassa. Tältä osin säännös vastaa voimassa olevan korontasauslain 1 §:n 2 momentin säännöstä. Sopimuksilla tarkoitetaan erityisesti OECD:n vientiluottosopimusta, joka on oikeudellisesti sitova Euroopan unionissa. Lisäksi toiminnassa on otettava huomioon kansainväliset suositukset, jotka koskevat ympäristövaikutusten arviointia ja lahjonnan vastaista toimintaa. Hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnit perustuvat nykyisin vuonna 2007 OECD:ssä hyväksytyyn neuvoston suoritukseen.

Pykälään ehdotetaan otettavaksi viittaus ympäristövaikutusten lisäksi muihin vaikutuksiin. Viittauksella muihin vaikutuksiin tarkoitettaisiin hankkeiden vaikutusarviointin uusia painotuksia, jotka tulee jatkossa ottaa huomioon. OECD:n vientiluottojen työryhmässä neuvotellaan erityisesti sosiaalisten vaikutusten ottamisesta huomioon vientihankkeiden vaikutuksia arvioitaessa. Eräänä siihen liittyvänä painotuksena ovat ihmisoikeudet. OECD:ssä tavoitteena on hyväksyä uusi suositus vuoden 2011 aikana.

14 §. Korko- ja valuuttariskien suojaaminen. Pykälään ehdotetaan säännöstä korko- ja valuuttariskien suojaamisesta. Suojaustoimenpiteet hoitaisi valtiokonttori. Työ- ja elinkeinoministeriö on säännöksen nojalla antanut ohjeet valtiokonttorille. Ohjeet ovat voimassa vuoden 2015 loppuun. Säännös vastaa korontasauslain 3 §:n 2 momentin säännöstä.

15 §. Valvonta. Säännös vastaa korontasauslain 5 §:n 1 momentin säännöstä. Nykyisen sanamuodon termi korontasausyhtiö on korvattu termillä yhtiö lakiehdotuksen 3 §:n 3 kohdan mukaisesti. Pykälään on lisätty myös luottomuotoisen vienninrahoituksen vienti- ja alusluotot.

16 §. Tietojen antaminen ja niiden luottamuksellisuus. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan otettavaksi säännökset työ- ja elinkeinoministeriön oikeudesta saada valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja luotto- ja rahoituslaitokselta sekä korontasausluoton saajalta. Lisäksi 1 momentissa säädettäisiin oikeudesta suorittaa tarkastus luotto- ja rahoituslaitoksen tai korontasausluoton saajan toimiloissa. Lailla ei voida yksipuolisesti säätää ministeriön oikeudesta tehdä tarkastus ulko-

mailla toimivissa luotto- ja rahoituslaitoksissa, joten käytännössä tarkastuksen suorittaminen ulottuisi kotimaassa toimiviin luotto- ja rahoituslaitoksiin. Säännöksen mukaan oikeus saada tietoja on vain työ- ja elinkeinoministeriöllä. Yhtiöllä ei säännöksen mukaan olisi oikeutta saada tietoja. Tarkoituksena on, että valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot pyytäisi työ- ja elinkeinoministeriö. Pykälään ehdotetaan otettavaksi uutena säännöksenä kielto suorittaa tarkastusta kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa. Muutoin säännös vastaa sisällöltään korontasauslain 5 §:n 2 momentin säännöstä.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan otettavaksi säännös tarkastustehtävää suorittaessa saatujen tietojen salassapidosta. Pykälän 1 momentin mukaan tarkastuksen suorittajana on työ- ja elinkeinoministeriön virkamies. Viranomaisen toimintaan sovelletaan lakia viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999).

17 §. Korkotuen päättymisen. Pykälään ehdotetaan otettavaksi säännökset perusteista, joiden nojalla korkotuen maksaminen päättyy. Keskeiset muutokset säännökseen aiheutuvat luottomuotoisen vienninrahoituksen käyttöönotosta. Lisäksi sanamuotoihin ehdotetaan tehtäväksi eräitä tarkistuksia. Korkotuen päättymistä koskevat voimassa olevat säännökset ovat korontasauslain 6 b §:ssä.

Pykälän 1 momentin 1 kohdassa ehdotetaan, että korkotuen maksaminen päättyy, jos korontasaus-, vienti- tai alusluoton varat on käytetty muuhun kuin yhtiön tarjouksessa määrättyyn tarkoitukseen. Varojen käyttötarkoitus ilmenee yhtiön antamasta tarjouksesta, joka perustuu korontasaus- tai alusluottoa koskevassa yhtiölle osoitetussa hakemuksessa annettuun selvitykseen. Hakemuksen yhtiölle tekee pääsääntöisesti viejä. Viennin rahoituksessa varat katsottaisiin käytetyksi hyväksytyyn tarkoitukseen, kun vientikauppa on toteutunut. Myönnetyn lainan maksaminen tapahtuisi vientikaupasta aiheutuneita tositteita vastaan. Kohtaa on lisäksi täsmennetty siten, että se sisältää myös vienti- ja alusluotot.

Pykälän 1 momentin 2 kohdan mukaan korkotuen maksaminen ehdotetaan päättyväksi, jos korontasauksen taikka vienti- tai

alusluoton saaja on antanut olennaisessa kohdassa erheellisen tiedon taikka salannut korontasaus sopimuksen tai vienti- tai alusluoton hyväksymiseen tai korontasaus päätökseen olennaisesti vaikuttavia seikkoja. Nykyisin vastaava säännös on korontasauslain 6 b §:n 1 momentin 2 kohdassa. Virheellisen tiedon on oltava olennaisesti asiaan vaikuttavaa. Säännöksestä ehdotetaan poistettavaksi maininta siitä, että tiedot on annettu luottoa haettaessa. Vientikaupoissa luoton saaja, useimmiten ostaja, on hyvin harvoin luoton hakijana, joten tietojen antamisella luottoa haettaessa ei ole merkitystä arvioitaessa korontasaus-, vienti- tai alusluoton saajan antamien tietojen oikeellisuutta. Kohtaa on lisäksi täsmennetty siten, että se sisältää myös vienti- ja alusluotot.

Pykälän 1 momentin 3 kohdan mukaan korkotuen maksaminen päättyy, jos luotto- tai rahoituslaitos on korontasaus tarjousta tai -sopimusta taikka vienti- tai alusluottoihin rahoitusta hakiessaan antanut olennaisessa kohdassa erheellisen tiedon taikka salannut korontasaus sopimuksen taikka vienti- tai alusluoton hyväksymiseen olennaisesti vaikuttavia seikkoja. Kohdassa ehdotetaan säädettäväksi luotto- tai rahoituslaitoksen antamista tiedoista. Kohtaa on täsmennetty siten, että se sisältää myös vienti- ja alusluotot.

Pykälän 2 momentin mukaan ehdotetaan, että työ- ja elinkeinoministeriö tekisi päätöksen korkotuen maksamisen päättymisestä. Lisäksi säännöksen ehdotetaan otettavaksi ne seikat, jotka tulee sisällyttää päätökseen. Säännös vastaa sisällöltään korontasauslain 6 c §:n säännöstä.

Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan otettavaksi säännös korontasausluoton taikka vienti- tai alusluoton saajan sekä luotto- ja rahoituslaitoksen velvollisuudesta maksaa takaisin valtion korontasaus sopimuksen nojalla maksama korkotuki sekä maksamattomalle korkotuen määrälle maksettava viivästyskorko. Kohtaa on täsmennetty siten, että se sisältää myös vienti- ja alusluotot.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan, että luotto- ja rahoituslaitoksen on otettava korontasaus- ja luottoasiakirjoihin maininnat korkotuen lakkaamisesta sekä velvollisuudesta maksaa korkotuki ja korko takaisin.

Kohtaa on täsmennetty siten, että se sisältää vienti- ja alusluotot.

18 §. Korkotuen päättymiseen liittyvät erinäiset säännökset. Pykälään ehdotetaan otettavaksi säännökset muista korkotuen lakkaamiseen liittyvistä seikoista. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan säännöstä luotto- tai rahoituslaitoksen tehtävästä periä korkotuki ja sille maksettava korko korontasaus-, vienti- tai alusluoton saajalta ja tilittää ne valtiolle. Kohtaa on täsmennetty siten, että se sisältää vienti- ja alusluotot. Muilta osin säännös vastaa korontasauslain 6 c §:n 2 momentin säännöstä.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan säännöstä yhtiön oikeudesta purkaa korontasausso- pimus. Yhtiöllä olisi oikeus purkaa korontasausso- pimus päättymään välittömästi, kun korkotuen maksaminen on 17 §:n 1 momen- tissa mainituista syistä lakkautettu. Lisäksi momenttiin ehdotetaan otettavaksi säännös, jonka mukaan korontasausso- pimuksen liitty- essä vienti- tai alusluottoon, olisi yhtiöllä oi- keus muuttaa kiinteäkorkoinen vienti- tai alusluotto vaihtuvakorkoiseksi. Säännöksellä on tarkoitus lakkauttaa kiinteäkorkoiseen luottoon korkotuen muodossa liittyvä etu. Jos vienti- tai alusluotto jouduttaisiin samalla irtisanomaan, tulisi Finnveran suorittaa vienti- takuun nojalla luoton määrä kertosuoritukse- na Vientiluotolle. Joissakin tilanteissa on Finnveran kannalta perusteltua, että luotto muutettaisiin vaihtuvakorkoiseksi. Sellainen olisi esimerkiksi tilanne, jossa luoton irtisa- nomisesta olisi välittömänä seurauksena suu- ret tappiot.

19 §. Tarkemmat säännökset. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan, että tarkempia säännöksiä korontasautoiminnassa sekä vienti- ja alusluotoissa noudatettavista sei- koista annettaisiin työ- ja elinkeinoministeri- ön asetuksella. Siltä osin kuin on kysymys lakiehdotuksen 4 §:n 2 momentissa ja 8 §:n 2 momentissa tarkoitetuista seikoista, ne annettaisiin valtioneuvoston asetuksella mainituissa lainkohdissa olevien delegointi- valtuuksien nojalla.

Pykälän 1 momentin 1 kohtaa ehdotetaan tarkennettavaksi siten, että työ- ja elinkeino- ministeriön asetuksella annettaisiin tarkem- pia säännöksiä seikoista, jotka koskevat vien- ti- ja alusluottojen sekä korontasauksen ha-

kemista, päätöstä, maksatusta, seurantaa ja raportointia sekä muita niihin liittyviä ehtoja. Tarkoituksena on, että työ- ja elinkeinominis- teriön asetuksessa säädettäisiin myös koron- tasaus-, vienti- ja alusluoton kotimaisuusas- teesta. Korontasausluoton osalta kotimai- suusaste on nykyisin vähintään 50 prosenttia. Kohtaa on täsmennetty siten, että se sisältää myös vienti- ja alusluotot. Ehdotuksen 2 kohta vastaisi korontasauslain 7 §:n 2 koh- dassa olevaa säännöstä.

Pykälän 1 momentin 3 kohtaan ehdotetaan muutoksena, että työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella säädettäisiin tarkemmin luotto- ja rahoituslaitoksien ilmoitusvelvollisuudesta yhtiölle. Kohdasta poistettaisiin maininta valtiokonttorista. Tarkoituksena on, että yhtiö vastaisi ilmoituksista valtiokonttorille. Men- nettely vastaa jo nykyisin noudatettua käy- täntöä.

Pykälän 1 momentin 4 kohdassa ehdote- taan, että työ- ja elinkeinoministeriön asetu- kella säädettäisiin tarkemmin korontasausso- pimuksen ja korontasauspäätöksen ennenai- kaisesta purkamisesta. Menettely vastaa ny- kyisin noudatettua käytäntöä.

Pykälän 1 momentin 5 kohtaan ehdotetaan lisättäväksi, että työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella säädettäisiin tarkemmin alijää- mäkorkvauksen perusteista. Alijäämäkorkvauk- sesta ehdotetaan säädettäväksi lakiehdotuk- sen 7 §:ssä.

Pykälän 1 momentin 6 kohtaan ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan tarkem- pia säännöksiä luotto- ja rahoituslaitoksille tai yhtiölle suoritettavasta korvauksesta luot- ton myöntämiseen liittyvistä kustannuksista annettaisiin työ- ja elinkeinoministeriön ase- tuksella. Luotonantajalle maksetaan tietyn- suuruista palkkiota toiminnon hallinnointiin liittyvistä kustannuksista (pankkimarginaali). Vientiluotolle maksettavaa korvausta määrät- täessä otetaan huomioon toiminnasta aiheu- tuvat kustannukset.

Pykälän 1 momentin 7 kohtaan ehdotetaan otettavaksi uusi delegointisäännös. Kohdassa ehdotetaan, että työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella säädettäisiin tarkemmin yksittäis- sissä rahoituspäätöksissä sovellettavista poikkeusmahdollisuuksista suhteessa koron- tasaus-, vienti- ja alusluottojen normaaleihin ehtoihin. Poikkeamisen perusteena voisivat

olla tarjousten kilpailutilanteisiin liittyvät syyt sekä elinkeinopoliittiset syyt. Poikkeaminen koskisi työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella annettuja sellaisia ehtoja, joiden osalta tarjouksen hyväksyminen työ- ja elinkeinoministeriön päätöksellä lakiehdotuksen 4 §:n 2 momentin tai 8 §:n 2 momentin mukaan ei olisi tarpeen. Poikkeamiset voisivat koskea esimerkiksi kotimaisuusastetta tai kauppasopimuksen yhteydessä lukitun koron voimassaolon jatkamista. Tällaisista poikkeuksista säädetään voimassa olevassa julkisesti tuettujen vienti- ja alusluottojen korontasauksesta annetussa työ- ja elinkeinoministeriön asetuksessa (1044/2005).

5 luku. Voimaantulo

20 §. Voimaantulo. Pykälässä ehdotetaan, että lakiehdotus tulisi voimaan tammikuun 1 päivänä 2012. Nykyisin voimassa olevassa jälleenuhoitusjärjestelmässä voidaan tehdä päätöksiä vuoden 2011 loppuun saakka. Ehdotettavalla luottomuotoisella viennin rahoituksen järjestelmällä on tarkoitus korvata jälleenuhoitusjärjestelmä.

21 §. Siirtymäsäännökset. Pykälään ehdotetaan otettavaksi lain soveltamista koskevat siirtymäsäännökset. Pykälän 1 momentti koskisi korontasaustarjouksia. Sen mukaan ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin korontasauksopimuksiin ja annettuihin korontasauksitarjouksiin sovellettaisiin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Lisäksi ehdotetaan, että lakia sovellettaisiin myös ennen sen voimaantuloa annettuihin korontasauksitarjouksiin, jos ne uudistetaan ehdotettavan lain voimaantulon jälkeen. Siten varmistettaisiin se, että aikaisemmin annettuihin tarjouksiin sovellettaisiin samoja säännöksiä, mikä yksinkertaistaa toimintaa.

Pykälän 2 momentista ehdotetaan säädettäväksi vienti- ja alusluottoja koskevasta siirtymäsäännöksestä. Sen mukaan ennen ehdotettavan lain voimaantuloa vireille tulleisiin vienti- ja alusluottoja koskeviin rahoitushakemuksiin sovellettaisiin ehdotettavan lain säännöksiä. Säännöksessä tarkoitettut hakemukset ovat tulleet vireille toisaalta ennen jälleenuhoitusjärjestelmän hakuajan päättymistä eli 30 päivänä kesäkuuta

2011mennessä ja toisaalta 1 päivänä heinäkuuta jälkeen ennen uuden lain voimaantuloa. Siirtymäsäännöksen tarkoituksena on turvata vientiä koskevan rahoitustoiminnan jatkuvuus.

Pykälän 3 momentti koskee vuosien 2009—2011 aikana voimassa olleessa jälleenuhoitusjärjestelmässä rahoitettavaksi hyväksytyjä hankkeita. Säännöksen tarkoituksena on turvata se, että hankkeet tulevat rahoitetuksi ehdotettavan lain mukaisesta luottomuotoisesta vienninrahoituksesta siinä tilanteessa, että jälleenuhoitusjärjestelmässä valtion talousarvioon vuosina 2009—2011 varatut ja irrotetut määrärahat eivät olisi riittäviä jo hyväksytyjen hankkeiden rahoittamiseen.

1.2 Laki Suomen Vientiluotto Oy:n nimisestä yhtiöstä annetun lain muuttamisesta

1 §. Lain tarkoitus. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä otettaisiin huomioon Suomen Vientiluotto Oy:n tehtävien laajentuminen nykyisestä korontasauksesta myös luottomuotoiseen vienninrahoitukseen. Ehdotuksen mukaan Suomen Vientiluotto Oy:n tarkoituksena olisi edistää Suomen taloudellista kehitystä rahoittamalla vientiä ja kotimaisia alustoimituksia. Teollistuneissa maissa on yleisesti käytössä pääomatavaroiden viennin tukemisessa OECD-ehdoinen, julkisesti tuettu vienninrahoitusjärjestelmä. Suomen Vientiluotto rahoittaisi, osana Suomen julkisesti tuettua vienninrahoitusjärjestelmää, pääomatavaroiden vientiä ja kotimaisia alustoimituksia tarjoamalla korontasauksia sekä luottomuotoista vienninrahoitusta. Tällä tavoin vahvistettaisiin ja edistettäisiin Suomen taloudellista kehitystä sekä tarjottaisiin suomalaisille vientiyrityksille kansainvälisesti kilpailukykyiset rahoitusjärjestelyt.

2 §. Tietojen luovuttaminen. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että tietojen luovuttaminen laajennettaisiin koskemaan myös luottomuotoista vienninrahoitusta. Tämän vuoksi nykyisessä laissa käytetyn sanonnan ”korontasauksen ja siihen liittyvien hakemusten” sijasta käytettäisiin sanontaa ”yhtiön tehtäväksi annettuja julkisesti tuettuja rahoit-

tustehtäviä”, joka kattaisi korontasauksen ohella myös julkisesti tuetut vienti- ja alusluotot. Lisäksi valtiokonttorille annettavaa tietojen luovuttamisvelvollisuutta laajennettaisiin koskemaan myös suojaustoimenpiteiden tekemisessä tarpeellisia tietoja ja selvityksiä. Valtiokonttori on vastuussa suojaustoimenpiteiden tekemisestä työ- ja elinkeinoministeriön antaman ohjeistuksen perusteella.

4 §. Taloudelliset toimintaperiaatteet. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että momenttiin lisättäisiin uutena kustannusten kattamislähteenä vienti- ja alusluottojen alijäämäkorvaus. Tällöin yhtiön toiminnasta aiheutuvat kustannukset katettaisiin yhtiön asiakkailtaan saamalla tuotolla, yhtiön oman pääoman tuotolla, valtion julkisesti tutuista vienti- ja alustuotoista sekä korontasauksesta annetun lain (/) nojalla maksamalla korkotuella ja hallinnointipalkkiolla sekä alijäämäkorvauksella. Alijäämäkorvauksen maksaminen perustuisi julkisesti tuetuista vienti- ja alusluotoista sekä korontasauksesta annetun lain 7 §:ään.

6 §. Salassapitovelvollisuus. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että viittaus ”luottolaitostoiminnasta annetun lain 1607/1993 salassapitovelvollisuutta sääntelevään 94 §:ään ” korvataan viittauksella uuteen ”luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) 141 §:ään”.

Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi 4 §:ää vastaavasti siten, että se laajennettaisiin koskemaan vienti- ja alusluottojen alijäämäkorvauksen ja hallinnointipalkkion maksatusta, vienti- ja alusluottojen käsittelyä sekä suojaustoimenpiteiden tekemistä siltä osin kun on kysymys luottotoiminnasta annettussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden rajoittamisesta työ- ja elinkeinoministeriön ja valtiokonttorille annettavien tietojen osalta.

1.3 Laki valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain muuttamisesta

3 §. Hallinto. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että viittaus ”kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalaan” korvattaisiin viittauksella ”työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalaan”. Työ- ja elinkei-

noministeriö aloitti toimintansa vuoden 2008 alusta.

Pykälän 4 momenttiin ehdotetaan korvattavaksi vanha viittaus luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin voimassaolevalla viittauksella luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin (121/2007).

8 a §. Yhtiön ottamien lainojen takaaminen. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että siihen otettaisiin välttämättömät luottomuotoisen vienninrahoituksen käyttöön otosta aiheutuvat säännökset.

Pykälän 1 ja 2 momentissa säädettäisiin valtioneuvoston oikeudesta antaa omavelkaisia takauksia yhtiön omiin ja Vientiluoton tarpeisiin ottamien kotimaisten ja ulkomaisien lainojen ja lainaohjelmien ja muiden velkasitoumusten sekä niihin liittyvien koron- ja valuutanvaihtosopimusten sekä edellä mainituissa sopimuksissa sovittujen ehtojen täyttämisen vakuudeksi. Pykälän 1 momenttiin on lisätty maininta muista velkasitoumuksista ja muista vastaavista suojausjärjestelyistä sekä pykälän 2 momenttiin lainaohjelmat. Muilta osin säännös vastaa voimassa olevan lain 8 a §:ssä olevaa ensimmäistä virkettä. Takauksiin sovelletaan lisäksi valtion lainanannosta sekä valtiantakauksesta ja valtiantakuusta annettua lakia (449/1988).

Valtion lainanannosta sekä valtiantakauksesta ja valtiantakuusta annetun lain 15 §:n 2 momentin mukaan valtioneuvosto voi erityisistä syistä päättää, ettei takausmaksua peritä. Säännöksen perusteella yhtiön kotimaan rahoitusta koskevien varainhankintaa varten otettujen lainojen takaukset on myönnetty maksuttomina. Myös yhtiön luottomuotoista vienninrahoitusta varten ottamiin lainoihin myönnettyjen takausten tulisi olla maksuttomia. Julkisesti tuetuista vienti- ja alusluotoista sekä korontasauksesta annetun lakiehdotuksen 1 §:n mukaan luottomuotoista vienninrahoitusta ja korontasauksista koskevan toiminnan tarkoituksena on edistää Suomen taloudellista kehitystä tarjoamalla kansainvälisesti kilpailukykyistä rahoitusta vientiin sekä kotimaisiin alustoimituksiin. Lakiehdotuksen tarkoituksena on luoda tasavertaiset kilpailuedellytykset viennin rahoituksessa suhteessa muihin keskeisiin kilpailijoihin. Sen vuoksi takauksen maksuttomuuteen on katsottava olevan erityisiä syitä. Jos takauk-

sista perittäisiin maksu, 0,5 prosenttia lainan pääomasta, se kasvattaisi vastaavasti kiinteäkorkoisen luottomuotoisen vienninrahoituksen mahdollista alijäämää, koska kilpailusyistä kiinteäkorkoiset vienti- ja alusluotot myönnettäisiin CIRR -korolla ilman Vientiluotolle maksettavaa lisää. Keskeisissä kilpailijamaissa, Ruotsissa ja Saksassa, vastaavat luotot myönnetään CIRR -korolla. Ostajalle myönnettävän vaihtuvakorkoisen lainan kilpailukyky heikkenisi edelleen, jos lainaan lisätään takausmaksu. Järjestelmän kilpailukyvyyn kannalta takausten maksuttomuus on siten välttämätöntä.

Pykälän 1 momentissa tarkoitettut lainat voivat olla lyhytaikaisia tai pitkäaikaisia, eri valuuttamääräisiä, kahdenkeskisiä lainoja tai jälkimarkkinakelpoisia joukkovelkakirjalainoja tai muita velkasitoumuksia. Lainat, joihin takaukset kohdistuvat, ovat pääsääntöisesti kestoltaan pitkäaikaisia. Lainat voivat olla kuitenkin myös lyhytaikaisia, alle vuoden pituisia lainoja. Säännökseen otetulla lisäyksillä muista velkasitoumuksista tarkoitetaan erityisesti lyhytaikaisia lainoja ja rahamarkkinainstrumentteja. Käytännössä yhtiön ottolainauksen ja Vientiluoton antolainauksen välille syntyy ajoituseroa, joka aiheutuu muun muassa pitkäaikaisten otto- ja antolainauserien ja lainaerien takaisinmaksuaikojen eroavaisuudesta. Tämän hallinnoimiseksi ja kustannustehokkaan maksuvalmiuden ylläpitämiseksi yhtiö hankkisi myös lyhytaikaisia lainoja. Ne perustuisivat luottoluokiteltuihin lyhytaikaisiin yritystodistusohjelmiin.

Pykälän 2 momenttiin otettaisiin säännökset lainaohjelmista ja niille myönnettävästä takauksesta. Säännöksessä ehdotetaan, että valtioneuvosto voisi 1 momentin lisäksi myöntää omavelkaisia takauksia myös lainaohjelmille. Päätös tehtäisiin lakiehdotuksen 3 momentissa tarkoitettujen omavelkaista takausta koskevien enimmäismäärien puitteissa. Lainaohjelmalla tarkoitetaan puitesopimusta, jonka mukaan yhtiö ottaisi useita lainoja ohjelmassa määrättyyn enimmäismäärään. Tarkoituksena on, että yhtiön luottomuotoiseen vienninrahoitukseen ottamat lainat perustuisivat pääosin luottoluokitetun Medium Term Note -ohjelman puitteissa liikkeelle laskettaviin velkakirjoihin. Laina-

ohjelmassa määriteltäisiin ohjelman puitteissa liikkeelle laskettavien lainojen yhteenlaskettu enimmäismäärä ja niitä koskevat yleiset ehdot. Lainaohjelman puitteissa yhtiö laskisi liikkeeseen oman harkintansa mukaan lainoja, joiden valuutta, määrä, korko ja takaisinmaksuaika sovittaisiin lainakohtaisesti. Lainojen keskimääräiseksi takaisinmaksuajaksi arvioidaan noin 5—10 vuotta. Lainat olisivat kertalyhenteisiä tai erissä takaisin maksettavia. Lainaohjelmia voitaisiin käyttää myös otettaessa lainoja yhtiön kotimaan toiminnan rahoittamiseksi.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisäksi otettavaksi säännös, jonka mukaan valtiovarainministeriö tai sen määräämänä valtiokonttori voisi päätöksellään kohdentaa omavelkaisen takauksen koskemaan yhtiön lainaohjelman mukaan ottamaa yksittäistä lainaa. Kysymys on täydentävästä säännöksestä - lainat tulisivat ilman nimenomaista päätöstäkin takauksen piiriin. Säännöksen tarkoituksena on mahdollistaa menettely, jolla takaus voitaisiin tarpeen niin vaatiessa vahvistaa yksittäiseen lainaohjelman mukaan otettuun lainaan.

Lainaohjelmaa koskevan säännöksen tarkoituksena on pyrkiä nopeuttamaan ja myös tehostamaan yhtiön varainhankintaa erityisesti luottomuotoisen vienninrahoituksen toteuttamisessa. Nykyisin yksittäisen takauksen käsittely vie aikaa noin 5—6 viikkoa. Käsitelyn vaatimalla ajalla voi olla vaikutusta varainhankinnan hintaan. Joustavampi menettely antaa mahdollisuuden hyödyntää nykyistä paremmin markkinoilla olevaa ja hinnaltaan edullista rahoituksen tarjontaa.

Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan säännöstyä yhtiöllä samanaikaisesti voimassa olevien ja takauksiin luettavien lainojen enimmäismäärästä. Nykyisin enimmäismäärästä säädetään 8 a §:n toisessa virkkeessä. Pykälän 3 momentin mukaan yhtiöllä saisi ehdotuksen mukaan olla samanaikaisesti 1 momentissa tarkoitettujen valtion takaamien lainojen pääomaa takaisin maksamatta ja 2 momentissa tarkoitettuja lainaohjelmia euromääräiseltä vasta-arvoltaan enintään 5,0 miljardia euroa. Luottomuotoisesta vienninrahoituksesta aiheutuvaksi pitkäaikaisen varainhankinnan luottokannaksi arvioidaan enintään 3,0 miljardia euroa ja kotimaan rahoituksen pitkäai-

kainen varainhankinnan osuudeksi 1,5 miljardia euroa. Lisäksi lyhytaikaista yhtiön yrittödistyksiin tai muihin lyhytaikaisiin lainoihin perustuvaa varainhankintaa voisi olla 0,5 miljardia euroa.

Enimmäismäärään luettaisiin takaukseen kuuluvien yhtiön ottamien lainojen takaisin maksamatta oleva pääoma ja lainaohjelmien voimassa oleva pääoma. Enimmäismäärän lisäksi yhtiöllä voisi olla valtion takausten piirissä tarvittava määrä markkinariskien suojaamista varten tehtyjä koron- ja valuutanvaihtosopimuksia. Suojausvälineinä voisivat tulla kysymykseen myös vastaavat muut suojajärjestelyt. Sellaisia voisivat olla esimerkiksi korko- ja valuuttatermiinit. Yleensä koron- ja valuutanvaihtosopimuksista aiheutuva vastuu olisi arviolta 0—30 prosenttia suojattavien lainojen pääomasta. Suojausvälineet kuuluisivat pykälän 1 momentin mukaan valtion omavelkaisen takauksen piiriin. Valtion takausvastuun piirissä olisivat myös lainojen korot ja muut ehdot.

Silloin kun laina on esimerkiksi otettu muussa kuin vienti- tai alusluottoon tarvittavassa valuutassa on tarpeellista suojautua valuuttakurssimuutoksilta. Tämä tapahtuu tekemällä lainaan valuutanvaihtosopimus. Valuuttakurssien muuttuessa valtion takausten euromääräinen vasta-arvo vaihtelee takauksen voimassaoloaikana ja se saattaa olla valtion takauksen antamishetkeä vastaavaa euromääräistä vasta-arvoa suurempi tai pienempi. Myös korkotasoon liittyviltä muutoksilta on useimmiten aiheellista suojautua. Suojautuminen on tarpeen parhaan mahdollisen luottoluokituksen varmistamiseksi yhtiön ottamille lainoille.

Perustuslain 82 §:n mukaan valtion takaus ja valtioneuvoston suostumuksen nojalla. Ilmaisu tarkoittaa suostumuksen antamista myös lakimuodossa. Lakimuotoa käytetään lähinnä annettaessa yleisvaltuuksia tietynlaisten takausten tai takuiden myöntämiseen. Perustuslain 82 §:ää koskevien yksityiskohtaisten perustelujen mukaan laista tulee ilmetä valtioneuvoston suostumuksen nojalla. Perusteluissa viitataan yksinomaan rahamääräiseen enimmäismäärään. Ehdotetussa pykälässä on perustuslain mukaan määritelty takausten enimmäismäärä. Sen lisäksi valtion omavelkaisen takauksen

piiriin luettaisiin pykälän 3 momentin mukaan kuuluvaksi yhtiön ottamien lainojen korot ja suojajärjestelyistä aiheutuvat vastuut. Suojajärjestelyjen tarkoituksena on vähentää takaukseen liittyvää riskiä. Koron- ja valuutanvaihtosopimuksista aiheutuva vastuu muodostuu korko- ja valuuttakurssien muutosten vaikutuksista sopimuksen käypään arvoon ja on yleensä arviolta 0—30 prosenttia suojattavien lainojen pääomasta. Suojausso- pimusten ja yhtiön ottamien lainojen korkojen arvonkehitystä markkinoilla ei tiedetä, joten niiden enimmäismääriä ei ole mahdollista määrittää. Niihin liittyvät riskit eivät myöskään aiheudu takausten nojalla yhtiön ottamista lainoihin liittyvistä riskeistä. Jos niille säädettäisiin laissa enimmäismäärä, voisi siitä aiheutua luottokelpoisuusluokituksen aleneminen ja varainhankintakustannusten nousu. Ehdotettu sääntely vastaisi perustuslain sanamuotoa.

Pykälän 4 momenttiin ehdotetaan säännö- tä muun kuin euromääräisen lainan vasta- arvon laskemisajankohdasta. Siinä tapauk- ssa, että takaus annettaisiin muuhun kuin euromääräiseen yksittäiseen lainaan tai muuhun kuin euromääräiseen lainaohjelmaan si- sälytykseen lainaan, vasta-arvo laskettaisiin lainan liikkeellelaskuhetken Euroopan kes- kuspankin julkaiseman euron kurssin mu- kaan.

8 b §. Lainojen myöntäminen yhtiölle. La- kiin ehdotetaan otettavaksi uusi 8 b § laino- jen myöntämisestä yhtiön varainhankintaan. Tarkoituksena on, että lainaa varten varattai- siin määräraha valtion talousarvioon. Sään- nöksen tarkoituksena olisi turvata yhtiön va- rainhankinta silloin, kun yhtiö ei voi saada markkinoilta kohtuuhintaisesti varoja esi- merkiksi lyhytaikaisilla yrittödistysohjel- millä. Tällainen tilanne voisi syntyä, kun ra- hoitusmarkkinoilla vallitsee sellainen häiriö- tilanne, joka nostaa merkittävästi muiden toimijoiden kuin valtion varainhankinnan hintaa. Tällaisessa tapauksessa yhtiö siirtäisi hankkimansa varat Vientiluotolle normaalia korkeampaan hintaan. Koska Vientiluotto tehtyään päätöksen korontasauksesta myön- tää lainan kiinteällä CIRR-korolla, aiheuttaa ottolainauksen korkea hinta tappion Vienti- luotolle ja siten lisää 1. lakiehdotuksen

7 §:ssä tarkoitetun alijäämäkorvauksen määrää.

Yhtiölle valtion talousarviosta myönnettävillä lainoilla turvattaisiin yhtiön likviditeettiä. Yhtiö maksaisi lainoista käypää hintaa. Lainat olisivat lyhytaikaisia, enintään vuoden pituisia. Lainojen määrä olisi enintään 500 miljoonaa euroa. Tarkoituksena on, että lainat myönnettäisiin vakuutta vaatimatta.

Jos tilanne rahoitusmarkkinoilla kehittyi sellaiseksi, että yhtiö ei voisi lainkaan hankkia varoja rahoitusmarkkinoilta tavanomaisin ehdoin, tarkoituksena on, että sellaisessa rahoituskriisissä otettaisiin käyttöön vuosina 2009 - 2011 voimassa ollut jälleenrahoitusjärjestelmä. Siinä Vientiluotto lainaisi viennin- ja alusrahoitukseen tarvittavat varat valtiolta valtiokonttorin kanssa tekemällään sopimuksella. Järjestely olisi voimassa määräajan ja päättyisi, kun tilanne rahoitusmarkkinoilla palautuisi normaaliksi.

2 Tarkemmat säännökset ja määräykset

Ehdotettu laki julkisesti tuetuista vienti- ja alusluotoista sekä korontasauksesta sisältää eräitä valtuuksia antaa valtioneuvoston asetus ja työ- ja elinkeinoministeriön asetus. Valtioneuvoston asetuksella annettaisiin tarkemmat säännökset ehdoista, joiden täytyminen edellyttää lakiehdotuksen 4 §:n 2 momentissa ja 8 §:n 2 momentissa tarkoitettua työ- ja elinkeinoministeriön suostumusta. Lisäksi annettaisiin tarkemmat säännökset hyväksymisen muista ehdoista ja hyväksymisessä noudatettavasta menettelystä.

Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella annettaisiin tarkemmat säännökset, jotka koskisivat

- vienti- ja alusluottojen sekä korontasauksen hakemista, päätöksentekoa, maksatusta, seuranta- ja raportointia sekä muita niihin liittyviä ehtoja;
- yhtiön valvonta- ja ilmoitusvelvollisuutta;
- luotto- ja rahoituslaitoksen ilmoitusvelvollisuutta yhtiölle;
- korontasauspimuksen ja korontasauspäättöksen ennenaikaista purkamista;
- yhtiölle maksettavan hallinnointipalkkion ja alijäämäkorvauksen määräytymisperusteita;
- luotto- ja rahoituslaitokselle tai yhtiölle suoritettavaa korvausta luoton myöntämiseen liittyvistä kustannuksista; ja
- työ- ja elinkeinoministeriön oikeutta poiketa yksittäisiä hankkeita koskevissa tapauksissa rahoituspäätöksissä sovellettavista ehdoista kilpailu- ja elinkeinopoliittisista syistä.

3 Voimaantulo

Ehdotetut lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012. Tarkoituksena on, että uusi luottomuotoinen vienninrahoitusjärjestelmä tulisi voimaan heti sen jälkeen, kun nykyisen jälleenrahoitusjärjestelmän voimassaolo päättyy 31 päivänä joulukuuta 2011.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

*Lakiehdotukset***1.****Laki****julkisesti tuetuista vienti- ja alusluotoista sekä korontasauksesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleistä

1 §

Toiminnan tarkoitus

Luottomuotoista vienninrahoitusta ja korontasausta koskevan toiminnan tarkoituksena on edistää Suomen taloudellista kehitystä tarjoamalla kansainvälisesti kilpailukykyistä rahoitusta vientiin sekä kotimaisiin alustoituksiin.

2 §

Sovellettamisala

Tässä laissa säädetään julkisesti tuettuihin vienti- ja alusluottoihin sekä korontasaukseen sovellettavista ehdoista ja periaatteista.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *julkisesti tuetulla vientiluotolla* Suomessa tapahtuvan viennin rahoittamiseksi Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) määrittelemän vientiluottoehdoin myönnettyä luottoa;

2) *julkisesti tuetulla alusluotolla* suomalaiselta laivanrakennustoimintaa harjoittavalta yritykseltä tilatun aluksen tai aluksen rungon rakentamisen tai aluksen olennaisen varuste-

lu- tai muutostyön rahoittamiseksi OECD:n määrittelemän vientiluottoehdoin myönnettyä luottoa;

3) *yhtiöllä* Suomen Vientiluotto Oy-nimisestä yhtiöstä annetussa laissa (1136/1996) tarkoitettua yhtiötä;

4) *vienti- ja alusluotolla* yhtiön rahoittamaa julkisesti tuettua vienti- ja alusluottoa;

5) *luottolaitoksella* luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (121/2007) tarkoitettua suomalaista tai Euroopan talousalueella toimiluvan saanutta, luottoriskiltään hyväksyttävää luottolaitosta taikka muuta luottoriskiltään näihin rinnastettavaa ulkomaista luottolaitosta, joka on tehnyt yhtiön kanssa sopimuksen vienti- ja alusluottojen järjestämisestä ja korontasausjärjestelmään liittymisestä;

6) *rahoituslaitoksella* luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettua suomalaista tai Euroopan talousalueella toimivaa, luottoriskiltään hyväksyttävää rahoituslaitosta taikka muuta luottoriskiltään näihin rinnastettavaa ulkomaista rahoituslaitosta, joka on tehnyt yhtiön kanssa sopimuksen vienti- ja alusluottojen järjestämisestä ja korontasausjärjestelmään liittymisestä;

7) *korontasaus sopimuksella* yhtiön ja luotto- tai rahoituslaitoksen kesken tehtävää tässä laissa tarkoitettua luoton korkoa koskevaa sopimusta, jonka mukaisesti luotto- tai rahoituslaitos maksaa valtiolle kysymyksessä olevan korontasausluoton OECD-vientiluottoehtojen mukaista korkoa ja valtio maksaa luotto- tai rahoituslaitokselle kyseisen valuutan yleisesti käytettävää OECD-ehtoisen luoton korkojaksoa vastaavaa, yleensä kuuden kuukauden viitekorkoa, lisätynä työ- ja elinkeinoministeriön asetuksessa säädettävällä lisällä;

8) *korontasauspäättöksellä* yhtiön tekemää korontasaus sopimusta vastaavaa päätöstä, jonka mukaisesti yhtiö maksaa valtiolle kysymyksessä olevan vienti- ja alusluoton ehtojen mukaista korkoa ja valtio maksaa yhtiölle kyseisen valuutan yleisesti käytettävää OECD-ehdoisen luoton korkojaksoa vastaavaa, yleensä kuuden kuukauden viitekorkoa, lisättyinä työ- ja elinkeinoministeriön asetuksessa säädettävällä lisällä;

9) *korontasausluotolla* julkisesti tuettua vienti- tai alusluottoa, jonka korontasauksesta yhtiö ja luotto- tai rahoituslaitos ovat tehneet korontasaus sopimuksen;

10) *korkotuella* valtion korontasaus sopimuksen nojalla luotto- tai rahoituslaitokselle tai korontasaus päätöksen nojalla yhtiölle maksamaa 7 ja 8 kohdassa tarkoitettujen korkojen erotusta;

11) *korkohyvityksellä* luotto- tai rahoituslaitoksen korontasaus sopimuksen nojalla tai yhtiön korontasaus päätöksen nojalla valtiolle maksamaa 7 ja 8 kohdassa tarkoitettujen korkojen erotusta;

12) *tarjouksella* yhtiön luotto- tai rahoituslaitokselle taikka suomalaiselle vienti-, laivanrakennus- tai laivanvarustamotoimintaa harjoittavalle yritykselle tai suomalaisten vientituotteiden ostajalle antamaa tarjousta 7 kohdassa tarkoitettujen korontasaus sopimuksen tekemisestä tai 4 kohdassa tarkoitettujen vienti- tai alusluoton rahoittamisesta;

2 luku

Luottomuotoinen vienninrahoitus

4 §

Vienti- ja alusluottojen myöntäminen

Yhtiö voi myöntää Finnvera Oyj:n varainhankintaan perustuvia kiinteä- ja vaihtuvakorkoisia vienti- ja alusluottoja enintään 3000 miljoonan euron pääoma-arvosta.

Merkitykseltään huomattavien tai ehdoiltaan poikkeuksellisten vienti- ja alusluottojen myöntäminen edellyttää työ- ja elinkeinoministeriön päätöstä luoton hyväksymisestä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään:

1) ehdoista, joiden täytyminen edellyttää 2 momentissa tarkoitettua työ- ja elinkeinoministeriön hyväksymistä;

2) muista hyväksymistä koskevista ehdoista; ja

3) hyväksymisessä noudatettavasta menettelystä.

5 §

Luottoriskien kattaminen

Vienti- ja alusluottoihin liittyvät luottoriskit katetaan Finnvera Oyj:n myöntämällä vientitakuilla tai alustakauksilla. Yksittäistapauksessa valtioneuvosto voi hyväksyä luottoriskien kattamiseksi myös valtion takauksen.

6 §

Vienti- ja alusluottojen korontasaus

Yhtiö tekee kiinteäkorkoisia vienti- ja alusluottoja koskevan korontasaus päätöksen, jolla luoton korko sidotaan OECD:n määrittelemiin kaupallisiin viitekorkoihin (CIRR) ja jonka perusteella valtiokonttori maksaa korkotuen ja saa korkohyvityksen.

7 §

Alijäämän korvaaminen

Valtioneuvosto antaa päättämillään ehdoilla yhtiölle sitoumuksen alijäämäkorvauksen maksamisesta, kun yhtiön vuosi- tai välitilin päätökseen perustuva, vienti- ja alusluottojen myöntämisestä johtuva tappio on suurempi kuin yhtiön vapaa oma pääoma.

3 luku

Korontasaus ta koskevat säännökset

8 §

Valtuus tehdä korontasaus sopimuksia

Yhtiö voi tehdä luotto- ja rahoituslaitosten kanssa korontasaus luottoja koskevia korontasaus sopimuksia tai näitä vastaavia 6 §:ssä

tarkoitettuja korontasauspäätöksiä enintään 5 000 miljoonan euron pääoma-arvosta.

Merkitykseltään huomattavien tai ehdoiltaan poikkeuksellisten korontasausopimusten tekeminen edellyttää työ- ja elinkeinoministeriön päätöstä korontasausopimuksen hyväksymisestä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään:

1) ehdoista, joiden täytyminen edellyttää 2 momentissa tarkoitettua työ- ja elinkeinoministeriön hyväksymistä;

2) muista hyväksymistä koskevista ehdoista; ja

3) hyväksymisessä noudatettavasta menettelystä:

9 §

Valtion vastuu korkotuesta

Valtio vastaa yhtiön luotto- ja rahoituslaitosten kanssa tekemien korontasausopimusten nojalla luotto- ja rahoituslaitoksille sekä yhtiön tekemien korontasauspäätösten nojalla yhtiölle maksettavasta korkotuesta.

10 §

Korkotuen ja korkohyvityksen maksaminen

Valtiokonttori maksaa korkotuen luotto- tai rahoituslaitokselle tai yhtiölle sekä vastaanottaa korkohyvityksen luotto- tai rahoituslaitokselta tai yhtiöltä yhtiön laskelman perusteella.

Korkotuki maksetaan ja korkohyvitys tilitetään korontasausopimuskohtaisesti koron erääntymispäivänä asianomaisen korontasausopimuksen valuutassa.

11 §

Hallinnointipalkkio

Valtio maksaa yhtiölle hallinnointipalkkioita, joka määräytyy korontasausluottoihin tai kiinteäkorkoisiin vienti- ja alusluottoihin liittyvän korontasautoiminnan hallinnosta aiheutuneiden kulujen ja saatujen tulojen erotuksena. Hallinnointipalkkiota maksetaan, kun yhtiön vuositilinpäätökseen perustuva

korontasautoiminnan hallinnollinen tulos on alijäämäinen.

4 luku

Erinäiset säännökset

12 §

Pääoma-arvojen laskeminen

Tämän lain 4 §:n nojalla myönnettyjen vienti- ja alusluottojen sekä 8 §:n nojalla tehtyjen korontasausopimusten pääoma-arvoa laskettaessa otetaan huomioon voimaan tulneiden luottojen ja sopimusten erääntymätön pääoma kokonaan ja tarjousten pääomasta 30 prosenttia.

Laskettaessa 1 momentissa tarkoitettujen luottojen ja sopimusten pääoma-arvoa kunkin ulkomaan rahan määräisen sopimuksen ja tarjouksen vasta-arvo euroissa lasketaan tarjouksen antopäivänä voimassa olleen Euroopan keskuspankin ilmoittaman asianomaisen valuutan keskipurssin mukaan.

13 §

Yhtiön toiminnassa huomioonotettavat seikat

Yhtiön tämän lain mukaisessa toiminnassa otetaan huomioon vienti- ja alusluottoja sekä korontasautta koskevat Suomea sitovat kansainväliset sopimukset sekä kansainväliset kilpailutekijät sekä hankkeen ympäristö- ja muut vaikutukset.

14 §

Korko- ja valuuttariskien suojaaminen

Työ- ja elinkeinoministeriö voi määräämillään ehdoilla antaa valtiokonttorin tehtäväksi tehdä ja hallinnoida korontasautarjouksista ja korontasausopimuksista johtuvat korko- ja valuuttariskien suojaamiseen tarvittavat toimenpiteet.

15 §

Valvonta

Työ- ja elinkeinoministeriön ja yhtiön on valvottava korontasausluottojen sekä vienti- ja alusluottojen käyttöä, kustannuksia ja vaikuttavuutta sekä luottopäätösten muiden ehtojen täyttymistä.

16 §

Tietojen antaminen ja niiden luottamuksellisuus

Työ- ja elinkeinoministeriöllä on oikeus salsapitosäännösten estämättä saada luotto- tai rahoituslaitokselta ja luoton saajalta tarkastettavakseen kaikki valvonnan kannalta tarpeelliseksi katsomansa asiakirjat ja muut tallenteet. Valvottavan on ilman aiheutonta viivytystä toimitettava työ- ja elinkeinoministeriölle tai sen määräämälle tarkastajalle ministeriön tai tarkastajan pyytämät valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot ja selvitykset. Tarkastusta suorittavalla on lisäksi oikeus päästä tarkastusta varten luotto- ja rahoituslaitoksen ja luoton saajan toimitiloihin. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa.

Joka korontasauksen tai vienti- tai alusluoton valvontaan liittyvää tarkastusta muuta tehtävää suorittaessaan on saanut tietoja yrityksen taloudellisesta asemasta tai liike- tai ammattisalaisuudesta, ei saa ilman asianomaisen suostumusta ilmaista sivulliselle tai käyttää yksityisesti hyödykseen näin saamiaan tietoja. Salassa pidettävistä viranomaisen asiakirjoista säädetään viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999).

17 §

Korkotuen päättyminen

Korontasauspöytäkirjaan tai korontasauspöytäkirjaan perustuvan korkotuen maksaminen päättyy, jos:

1) korontasaus-, vienti- tai alusluoton varat on käytetty muuhun kuin yhtiön tarjouksessa määrättyyn tarkoitukseen;

2) korontasauksen taikka vienti- tai alusluoton saaja on antanut olennaisessa kohdassa erheellisen tiedon taikka salannut korontasauspöytäkirjaan tai vienti- tai alusluoton hyväksymiseen taikka korontasauspöytäkirjaan olennaisesti vaikuttavia seikkoja;

3) luotto- tai rahoituslaitos on korontasauspöytäkirjaan tai -sopimusta tai vienti- tai alusluottoihin rahoitusta hakiessaan antanut olennaisessa kohdassa erheellisen tiedon taikka salannut korontasauspöytäkirjaan tai vienti- tai alusluoton hyväksymiseen olennaisesti vaikuttavia seikkoja.

Työ- ja elinkeinoministeriö tekee 1 momentissa tarkoitetun päätöksen korkotuen maksamisen päättymisestä. Päätöksessä on todettava, mistä ajankohdasta lukien korkotuen maksaminen lakkaa, ja määrättävä korkotuen takaisin maksamisesta ja perimisestä sekä koron maksamisesta.

Korontasausluoton tai vienti- tai alusluoton saajan on 1 momentin 2 kohdassa mainituissa tapauksissa ja luotto- tai rahoituslaitoksen on 1 momentin 1 ja 3 kohdassa mainituissa tapauksissa suoritettava takaisin valtion korontasauspöytäkirjaan nojalla maksama korkotuki siltä osin kuin se ylittää valtiolle maksetun korkohyvityksen määrän sekä lisäksi maksettava valtion korontasauspöytäkirjaan nojalla maksaman korkotuen määrälle sen maksamispäivästä lukien vuotuista korkoa korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

Luotto- tai rahoituslaitoksen on otettava korontasaus-, vienti ja alusluottoa koskeviin luottoasiakirjoihin 1 momentin 2 kohdassa olevat korkotuen maksamisen lakkaamista koskevat maininnat sekä maininta korontasaus-, vienti- tai alusluoton saajan velvollisuudesta maksaa 3 momentissa tarkoitettu korkotuki ja korko.

18 §

Korkotuen päättymiseen liittyvät erinäiset säännökset

Luotto- tai rahoituslaitoksen tehtävänä on periä 17 §:n 1 momentin 2 kohdassa mainituissa tapauksissa korkotuki ja korko korontasaus-, vienti- tai alusluoton saajalta ja tilitää ne viipymättä valtiolle.

Kun korkotuen maksaminen on 17 §:n 1 momentissa mainituista syistä lakautettu, on yhtiöllä oikeus purkaa korontasaus sopimus tai korontasaus päätös päättymään välittömästi. Kun korontasaus päätös liittyy vienti- tai alusluottoon, on yhtiöllä oikeus muuttaa kiinteäkorkoinen vienti- tai alusluotto vaihtuvakorkoiseksi, jos siihen on perustellut syyt.

19 §

Tarkemmat säännökset.

Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset korontasaus toiminnassa sekä vienti- ja alusluottojen myöntämisessä noudatettavista seikoista, jotka koskevat:

- 1) vienti- ja alusluoton sekä korontasauksen hakemista, päätöksentekoa, maksatusta, seurantaa ja raportointia sekä muita niihin liittyviä ehtoja;
- 2) yhtiön valvonta- ja ilmoitusvelvollisuutta;
- 3) luotto- ja rahoituslaitoksen ilmoitusvelvollisuutta yhtiölle;
- 4) korontasaus sopimuksen tai korontasaus päätöksen ennen aikaista purkamista;
- 5) yhtiölle maksettavan hallinnointipalkkion ja alijäämäkorvauksen määräytymisperusteita;
- 6) luotto- ja rahoituslaitokselle tai yhtiölle suoritettavaa korvausta luoton myöntämiseen liittyvistä kustannuksista; ja
- 7) työ- ja elinkeinoministeriön oikeutta poiketa yksittäisiä hankkeita koskevissa tapauksissa rahoituspäätöksissä sovellettavista ehdoista kilpailu- ja elinkeinopoliittisista syistä.

5 luku

Voimaantulo

20 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2011.

Tällä lailla kumotaan laki julkisesti tuettujen vienti- ja alusluottojen korontasauksesta (1137/1996).

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

21 §

Siirtymäsäännökset

Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin korontasaus sopimuksiin ja annettuihin korontasaus tarjouksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Tätä lakia sovelletaan kuitenkin ennen sen voimaantuloa annettuihin korontasaus tarjouksiin, jos ne uudistetaan tämän lain voimaantulon jälkeen.

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleisiin vienti- ja alusluottoja koskeviin rahoitushakemuksiin sovelletaan tämän lain säännöksiä.

Vuosien 2009—2011 aikana voimassa olleessa jälleenrahoitusjärjestelmässä rahoitettavaksi hyväksytyt hankkeet voidaan rahoittaa tämän lain 4 §:n mukaisesti hankituilla varoilla, jos valtion vuosien 2009—2011 talousarviossa yhtiön jälleenrahoitustoimintaan varatut valtuudet ovat riittämättömät mainittujen hankkeiden rahoittamiseen.

2.

Laki**Suomen Vientiluotto Oy -nimisestä yhtiöstä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Suomen Vientiluotto Oy-nimisestä yhtiöstä annetun lain (1136/1996) 1 §:n 1 momentti, 2 §, 4 §:n 2 momentti ja 6 §, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 1 momentti laissa 947/2005, 2 § ja 4 §:n 2 momentti laissa 1041/2010 sekä 6 § osaksi laissa 1041/2010, seuraavasti:

1 §

Toimiala ja tehtävät

Suomen Vientiluotto Oy:n, jäljempänä yhtiö, tarkoituksena on edistää Suomen taloudellista kehitystä rahoittamalla vientiä ja kotimaisia alustoimituksia.

vienti- ja alusluotoista sekä korontasauksesta annetussa laissa (/) tarkoitetuilla korkotuel-la, hallinnointipalkkiolla ja alijäämäkorvauksella.

6 §

Salassapitovelvollisuus

Yhtiön palveluksessa oleviin sekä yhtiön toimielinten jäseniin ja varajäseniin sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) 141 §:ssä säädetään salassapitovelvollisuudesta.

Yhtiön toimielimen jäsenellä ja varajäsenellä sekä yhtiön palveluksessa olevalla on oikeus 1 momentissa säädetyn estämättä antaa työ- ja elinkeinoministeriölle ja valtiokonttorille tietoja, joita hän on saanut yhtiön asiakkaan tai muun henkilön taloudellisesta asemasta tai yksityisestä olosuhteesta, jos tietojen antaminen on julkisen rahoituksen yhteensovittamisen, korkotuen tai -hyvityksen, alijäämäkorvauksen tai hallinnointipalkkion maksatuksen, vienti- ja alusluottojen käsitte-lyn, suojaustoimenpiteiden tekemisen tai muun vastaavan syyn kannalta tarpeellista.

2 §

Tietojen luovuttaminen

Yhtiön tulee antaa työ- ja elinkeinoministeriölle sen pyytämiä tietoja, jotka ovat tarpeen käsiteltäessä yhtiön tehtäväksi annettuja, julkisesti tuettuja rahoitustehtäviä sekä muita yhtiön toimialaan kuuluvia tietoja ja selvityksiä. Lisäksi yhtiön tulee antaa valtiokonttorille korkotuen tai -hyvityksen maksatuksen sekä suojaustoimenpiteiden tekemiseen tarpeellisia tietoja ja selvityksiä.

4 §

Taloudelliset toimintaperiaatteet

Yhtiön toiminnasta aiheutuvat kustannukset katetaan yhtiön asiakkailtaan saamalla tuotolla ja yhtiön oman pääoman tuotolla sekä valtion maksamilla julkisesti tuetuista

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 201.

3.

Laki**valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain (443/1998) 3 §:n 1 ja 4 momentti ja 8 a §, sellaisena kuin niistä on 8 a § laissa 1141/2008, sekä
lisätään lakiin uusi 8 b § seuraavasti:

3 §

Hallinto

Yhtiö kuuluu työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalaan.

Yhtiöön ei sovelleta luottolaitostoiminnasta annettua lakia (121/2007).

8 a §

Yhtiön ottamien lainojen takaaminen

Valtioneuvostolla on oikeus vastavakuuksia vaatimatta, mutta muutoin määräämillään ehdoilla antaa valtion omavelkaisia takauksia yhtiön omiin ja Suomen Vientiluotto Oy:n tarpeisiin ottamien kotimaisten ja ulkomaiden lainojen ja muiden velkasitoumusten sekä niihin liittyvien koron- ja valuutanvaihtosopimusten sekä muiden vastaavien suojausjärjestelyjen ja sopimuksissa sovittujen korkojen ja muiden ehtojen täyttämisen vakuudeksi.

Valtioneuvostolla on oikeus vastavakuuksia vaatimatta antaa omavelkaisia takauksia myös lainaohjelmiin. Lainaohjelmalla tarkoitetaan puitesopimusta, jonka mukaan yhtiö ottaisi useita lainoja ohjelmassa määrättyyn enimmäismäärään. Valtiovarainministeriö tai sen määräyksestä valtiokonttori voi päätöksellään kohdentaa takauksen koskemaan yh-

tiön lainaohjelman mukaan ottamaa yksittäistä lainaa.

Yhtiöllä saa olla samanaikaisesti valtion takaamien lainojen pääomaa takaisin maksumatta ja lainaohjelmia euromääräiseltä vasta-arvoltaan enintään 5,0 miljardia euroa. Sen lisäksi yhtiöllä saa olla valtion takausten piirissä ottamiensa lainojen pääomalle laskettavia korkoja ja riskien suojaamiseksi tarpeellinen määrä lainoihin liittyviä koronvaihto- ja valuutanvaihtosopimuksia ja muita vastaavia suojausjärjestelyjä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua muun kuin euromääräisen lainan vasta-arvo ja 2 momentissa tarkoitettuun lainaohjelmaan sisältyvän muun kuin euromääräisen lainan vasta-arvo lasketaan kunkin lainan liikkeellelaskupäivänä voimassa olleen Euroopan keskuspankin julkaiseman euron kurssin mukaan.

8 b §

Lainojen myöntäminen yhtiölle

Jos rahoitusmarkkinoiden toiminta on sellaisessa häiriötilassa, että se estää yhtiötä hankkimasta pääomamarkkinoilta 8 a §:ssä tarkoitettuja lainoja ja lainaohjelmia kohtuullisilla ehdoilla voidaan yhtiölle myöntää valtion talousarviossa olevien määrärahojen puitteissa lyhytaikaista, enintään 12 kuukauden pituista, lainaa käypää korkoa vastaan

enintään 500 miljoonan euron määrään saak-
ka. Lainat myönnetään vakuuksia vaatimatta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
201.

Helsingissä 11 päivänä marraskuuta 2011

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Eurooppa- ja ulkomaankauppaministeri *Alexander Stubb*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

2.

Laki

Suomen Vientiluotto Oy -nimisestä yhtiöstä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Suomen Vientiluotto Oy-nimisestä yhtiöstä annetun lain (1136/1996) 1 §:n 1 momentti, 2 §, 4 §:n 2 momentti ja 6 §, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 1 momentti laissa 947/2005, 2 § ja 4 §:n 2 momentti laissa 1041/2010 sekä 6 § osaksi laissa 1041/2010, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Toimiala ja tehtävät

Toimiala ja tehtävät

Suomen Vientiluotto Oy:n, jäljempänä yhtiö, tarkoituksena on edistää ja kehittää Suomesta tapahtuvan viennin sekä alustoimitusten rahoitusta.

Suomen Vientiluotto Oy:n, jäljempänä yhtiö, tarkoituksena on edistää *Suomen taloudellista kehitystä rahoittamalla vientiä ja kotimaisia alustoimituksia.*

2 §

2 §

Tietojen luovuttaminen

Tietojen luovuttaminen

Yhtiön tulee antaa työ- ja elinkeinoministeriölle sen pyytämiä tietoja, jotka ovat tarpeen käsiteltäessä julkisesti tuettujen vientiluottojen korontasausta ja korkotuen myöntämistä koskevissa laeissa tarkoitettuja korontasaus- ja korkotukihakemuksia sekä muita yhtiön toimialaan kuuluvia selvityksiä ja tietoja. Samoin yhtiön tulee antaa Valtiokonttorille korkotuen tai -hyvityksen maksatukseen tarpeellisia tietoja ja selvityksiä.

Yhtiön tulee antaa työ- ja elinkeinoministeriölle sen pyytämiä tietoja, jotka ovat tarpeen käsiteltäessä *yhtiön tehtäväksi annettuja, julkisesti tuettuja rahoitustehtäviä* sekä muita yhtiön toimialaan kuuluvia tietoja ja selvityksiä. *Lisäksi* yhtiön tulee antaa valtiokonttorille korkotuen tai -hyvityksen maksatukseen *sekä suojaustoimenpiteiden tekemiseen* tarpeellisia tietoja ja selvityksiä.

4 §

Taloudelliset toimintaperiaatteet

Yhtiön toiminnasta aiheutuvat kustannukset katetaan yhtiön perimillä maksuilla, yhtiön oman pääoman tuotolla ja valtion maksamalla hallinnointipalkkiolla.

4 §

Taloudelliset toimintaperiaatteet

Yhtiön toiminnasta aiheutuvat kustannukset katetaan yhtiön *asiakkailtaan saamalla tuotolla ja* yhtiön oman pääoman tuotolla *sekä* valtion *maksamalla julkisesti tuetuista vienti- ja alusluotoista sekä korontasauksesta annetussa laissa (/) tarkoitetuilla korkotuel- la, hallinnointipalkkiolla ja alijäämäkorva- uksella.*

6 §

Salassapitovelvollisuus

Yhtiön palveluksessa oleviin henkilöihin sekä yhtiön toimitusten jäseniin ja varajäseniin sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/93) 94 §:ssä säädetään salassapitovelvollisuudesta.

Yhtiön toimitusten jäsen ja varajäsen sekä yhtiön palveluksessa oleva henkilö on oikeutettu edellä 1 momentissa sanotun estämättä antamaan työ- ja elinkeinoministeriölle ja Valtiokonttorille tietoja, joita hän on saanut yhtiön asiakkaan tai muun henkilön taloudellisesta asemasta tai yksityisestä olosuhteesta, jos tietojen antaminen on julkisen rahoituksen yhteensovittamisen, korkotuen tai hyvityksen maksatuksen tai muun vastaavan syyn kan- nalta tarpeellista.

6 §

Salassapitovelvollisuus

Yhtiön palveluksessa oleviin sekä yhtiön toimitusten jäseniin ja varajäseniin sovelle- taan, mitä *luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) 141 §:ssä* säädetään salassa- pitovelvollisuudesta.

Yhtiön toimitusten jäsenellä ja varajäse- nellä sekä yhtiön palveluksessa olevalla on *oikeus* 1 momentissa *säädety*n estämättä an- taa työ- ja elinkeinoministeriölle ja valtio- konttorille tietoja, joita hän on saanut yhtiön asiakkaan tai muun henkilön taloudellisesta asemasta tai yksityisestä olosuhteesta, jos tie- tojen antaminen on julkisen rahoituksen yh- teensovittamisen, korkotuen tai -hyvityksen, *alijäämäkorvauksen tai hallinnointipalkkion maksatuksen, vienti- ja alusluottojen käsitte- lyn, suojaustoimenpiteiden tekemisen* tai muun vastaavan syyn kannalta tarpeellista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 201.

3.

Laki**valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain (443/1998) 3 §:n 1 ja 4 momentti ja 8 a §, sellaisena kuin niistä on 8 a § laissa 1141/2008, sekä
lisätään lakiin uusi 8 b § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

3 §

3 §

*Hallinto**Hallinto*

Yhtiö kuuluu kauppaja- ja teollisuusministeriön hallinnonalaan.

Yhtiö kuuluu *työ- ja elinkeinoministeriön* hallinnonalaan.

Yhtiöön ei sovelleta luottolaitostoiminnasta annettua lakia (1607/1993).

Yhtiöön ei sovelleta *luottolaitostoiminnasta annettua lakia (121/2007)*.

8 a §

8 a §

*Yhtiön ottamien lainojen takaaminen**Yhtiön ottamien lainojen takaaminen*

Valtioneuvostolla on oikeus vastavakuuksia vaatimatta, mutta muutoin määräämillään ehdoilla antaa valtion omavelkaisia takauksia yhtiön omiin ja Suomen Vientiluotto Oy:n tarpeisiin ottamien kotimaisten ja ulkomaisien lainojen sekä niihin liittyvien koronvaihto- ja valuutanvaihtosopimusten sekä niissä sovitujen ehtojen täyttämisen vakuudeksi. Tässä tarkoituksessa saa samanaikaisesti olla lainojen pääomaa takaisin maksamatta ja niihin liittyviä koronvaihto- ja valuutanvaihtosopimuksia nimellismäärältään yhteensä enin-

Valtioneuvostolla on oikeus vastavakuuksia vaatimatta, mutta muutoin määräämillään ehdoilla antaa valtion omavelkaisia takauksia yhtiön omiin ja Suomen Vientiluotto Oy:n tarpeisiin ottamien kotimaisten ja ulkomaisien lainojen *ja muiden velkasitoumusten* sekä niihin liittyvien koron- ja valuutanvaihtosopimusten *sekä muiden vastaavien suojausjärjestelyjen ja sopimuksissa* sovitujen korkojen *ja muiden* ehtojen täyttämisen vakuudeksi. *Valtioneuvostolla on oikeus vastavakuuksia vaatimatta antaa omavelkaisia takauksia*

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

tään 3,1 miljardia euroa. Muun kuin euromääräisen lainan vasta-arvo lasketaan takausta annettaessa voimassa olleen Euroopan keskuspankin julkaiseman euron kurssin mukaan.

myös lainaohjelmiin. Lainaohjelmalla tarkoitetaan puitesopimusta, jonka mukaan yhtiö ottaisi useita lainoja ohjelmassa määrättyyn enimmäismäärään. Valtiovarainministeriö tai sen määräyksestä valtiokonttori voi päätöksellään kohdentaa takauksen koskemaan yhtiön lainaohjelman mukaan ottamaa yksittäistä lainaa.

Yhtiöllä saa olla samanaikaisesti valtion takaamien lainojen pääomaa takaisin maksamatta ja lainaohjelmia euromääräiseltä vasta-arvoltaan enintään 5,0 miljardia euroa. Sen lisäksi yhtiöllä saa olla valtion takausten piirissä ottamiensa lainojen pääomalle laskettavia korkoja ja riskien suojaamiseksi tarpeellinen määrä lainoihin liittyviä koronvaihto- ja valuutanvaihtosopimuksia ja muita vastaavia suojausjärjestelyjä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun muun kuin euromääräisen lainan vasta-arvo ja 2 momentissa tarkoitettuun lainaohjelmaan sisältyvän muun kuin euromääräisen lainan vasta-arvo lasketaan kunkin lainan liikkeellelaskupäivänä voimassa olleen Euroopan keskuspankin julkaiseman euron kurssin mukaan.

8 b §

Lainojen myöntäminen yhtiölle

Jos rahoitusmarkkinoiden toiminta on sellaisessa häiriötilassa, että se estää yhtiötä hankkimasta pääomamarkkinoilta 8 a §:ssä tarkoitettuja lainoja ja lainaohjelmia kohdullisilla ehdoilla voidaan yhtiölle myöntää valtion talousarviossa olevien määrärahojen puitteissa lyhytaikaista, enintään 12 kuukauden pituista, lainaa käypää korkoa vastaan enintään 500 miljoonan euron määrään saakka. Lainat myönnetään vakuuksia vaatimatta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 201.
